ΕΤΟΣ ΣΤ' ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ ΤΗι 10. ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1895 ΑΡΙΘ 16

Η ΦΥΣΙΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΦΡ. ΠΡΙΝΤΕΖΗΣ

ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟΝ ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤ' ΕΙΚΟΝΩΝ

ΕΚΔΙΔΟΤΑΙ ΚΑΘ' ΕΒΔΟΜΑΔΑ

Ως συνεργάται δεκτοὶ πάντες. Συνδρομαὶ δεκταὶ εἰς χαρτονόμισμα παντὸς ἔθνους, προπληρωτέαι.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ — ΘΕΤΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ — ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΑ

Ἕκαστον φύλλον λεπτὰ 15. Πώλησις εἰς τὰ κιόσκια καὶ πρακτορεῖα. Τόμοι ἁπλ. δρ. 8, χρυσόδ. 10. Ἐξωτερικῷ φράγκα 14.

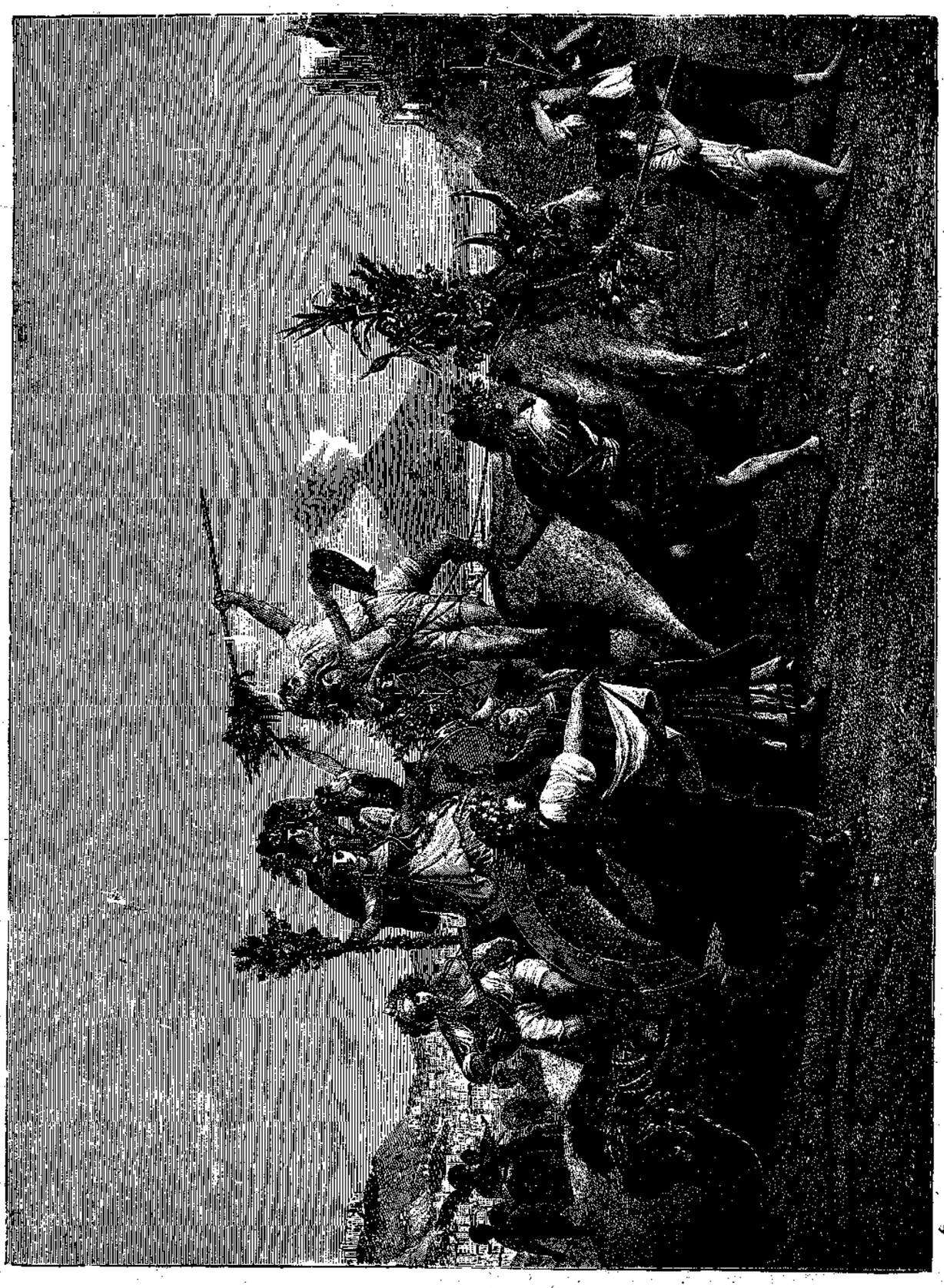

ΕΟΡΤΑΙ ΕΝ ΡΩΜΗ

Η ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΡΟΣ ΩΔΗ ΕΝ ΡΩΜΗ

(17 π. Χ.)

Ὁ Γάιος Βαλέριος Ταῦρος ἐν Ρώμῃ, τῷ πρίγκιπι Κουνοβελίνῳ, υἱῷ τοῦ βασιλέως Τασκιοβάνου, εἰς Καμαλόδουνον τῆς νήσου Βρεττανίας, χαίρειν.—

Ἀπὸ τῆς εὐαρέστου ἐκείνης ἀναστροφῆς ἡμῶν, συνόμηρέ μου προσφιλέστατε, ἐν ταῖς σκηναῖς τῆς Σουγαμβριανῆς, ἀνεμιμνησκόμην τῆς ὑποσχέσεώς μου νὰ σοὶ πέμψω, ἐν εὐκαίρῳ χρόνῳ, περιγραφὴν ἑνὸς τῶν μεγάλων ἐκείνων συμβεβηκότων, ἅτινα καθιστῶσι τὸν βίον ἐν τῇ περιφανεῖ ἡμῶν Πρωτευούσῃ ἐμπλεων τέρψεως, ἐνδιαφέροντος καὶ εὐθυμίας.—

Συμβεβηκὸς τοιοῦτον ἐγένετο καὶ κατ' αὐτὸ τοῦτο τὸ ἔτος τὸ 737ον ἀπὸ κτίσεως τῆς Πόλεως, καθ' ὃ ὁ μέγας Αὔγουστος, αὐτοκράτωρ καὶ ἀρχιερεύς, διηύθυνεν ὁ ἴδιος τὰς μεγαλοπρεπεῖς ἐπὶ τῇ ἑκατονταετηρίδι πανηγύρεις, κατὰ τὰς τρεῖς ἐκείνας ἡμέρας ἑορτῶν, πρὸς τιμὴν τοῦ τέλους τοῦ παλαιοῦ *αἰῶνος* καὶ τῆς ἐνάρξεως τοῦ νέου.—

Αἰὼν ἢ seculum, πολυφίλητέ μοι ἀπομεμακρυσμένε νησιῶτα, ὡς ἐννοοῦμεν ἡμεῖς ἐν Ῥώμῃ, δηλοῖ περίοδον ἑκατὸν δέκα ἐτῶν. Χρόνος πράγματι μακρός . . . μακρότερος ἐκείνου, ὃν σὺ ἢ ἐγὼ ἢ τις ἄλλος ἔχει δι' ἐλπίδος νὰ ζήσῃ, καὶ ἐν ᾧ ἔτι περιπτώσει ἤθελε διαφύγει τοὺς κινδύνους τῶν πεδίων τῶν μαχῶν ἢ τῆς πολιτικῆς διαπάλης, εἰς τὸ ἕτερον τῶν ὁποίων ἀναμφιβόλως σύ τε καὶ ἐγὼ ἐλπίζω, ὅτι πρεσβύτεροι γενόμενοι θέλομεν ἀποκτήσει φήμην μεγάλην. Οὕτως, οὐδεὶς ἐλπίζει νὰ πκραστῇ μάρτυς τῆς ἐνάρξεως δύο *αἰώνων*, οὐδὲ πλειοτέρων τῆς μιᾶς τελέσεως τῶν μεγαλοπρεπῶν τούτων ἐπὶ τῇ ἑκατονταετηρίδι ἑορτῶν.—

Ἅπαντες ἐγνωρίζομεν ἐν Ρώμῃ τὴν σημασίαν τῆς πανηγύρεως ταύτης, ἣν οὐδεὶς ἐδύνατο δὶς νὰ ἴδῃ. Εἶχον διηγηθῆ ἡμῖν, ὅτι οἱ ἱδρυταὶ τῆς Δημοκρατίας, πρὸ αἰώνων, ἐκτὸς ἄλλων εὐχαριστιῶν πρὸς τοὺς θεοὺς διὰ τὰς χορηγηθείσας αὐτοῖς εὐλογίας καὶ τὴν παρασχεθεῖσαν προστασίαν, εἶχον ὁρίσει, ὅπως ἅμα τῇ συμπληρώσει ἑκάστης ἑκατονταετηρίδος, ἡ Ρώμη πανηγυρίζῃ τὸ γεγονὸς διὰ δεήσεων εὐχαριστηρίων, θυσιῶν πρὸς τοὺς θεούς, καὶ μεγαλοπρεπῶν θεαμάτων καὶ ἐπιδείξεων.—

Τετράκις αἱ *ἑκατονταέτηροι πανηγύρεις* ἐτελέσθησαν ἤδη ἐν Ρώμῃ, καὶ νῦν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο τῆς Πόλεως, τὸ 737ον—διότι οὕτως, ἀπὸ τῆς κτίσεως τῆς πόλεώς μας ὑπὸ τοῦ Ρωμύλου μετροῦμεν ἡμεῖς τὸν χρόνον—ἀφίκετο ἡ ἐποχή τῆς τὸ πέμπτον τελέσεως αὐτῶν.—

Περὶ τοῦ μεγάλου Αὐτοκράτορος Γαΐου Ὀκταβίου, ὑφ' ἡμῶν καλουμένου Αὐγούστου, σοὶ εἶπον ἄλλοτε, ὅτι εἶνε ὁ ἀνεψιὸς καὶ διάδοχος τοῦ ἀθανάτου Ἰουλίου—τοῦ Καίσαρος ἐκείνου, ὅστις κατέκτησε τὸν κόσμον, ἀήττητον καταστήσας ἐσαεὶ τῆς Ρώμης τὸ κράτος. Ἀλλὰ καὶ ὁ Αὔγουστος συνετέλεσε θαυμάσια ὑπὲρ τῆς Ρώμης κατορθώματα. Πρεσβεύται διηγοῦνται, ὅτι εὗρε τὴν πόλιν πλίνθινον, καὶ θέλει τὴν καταλείπει μαρμάρινον. Οὕτως ἔσο βέβαιος, ὅτι πᾶν ὅ,τι πράττει, τὸ πράττει ἐν πλησμονῇ καὶ μεγαλοπρεπείᾳ. Ἀλλ' ἔσο ἐπίσης βέβαιος, ἂν αἱ ἑκατονταέτηροι ἑορταὶ ἐπέπρωτο νὰ τελεσθῶσι κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ Αὐγούστου, θὰ διεξήγοντο ὄντως μετὰ μεγαλοπρεπείας καὶ λαμπρότητος ἐκτάκτου.

Τοῦτο δὲ καὶ συνέβη, ὡς ἐλπίζω νὰ σοὶ ἀποδείξω. Ἐπὶ ἑβδομάδας πρὸ τοῦ ὁρισθέντος χρόνου—τῶν πρώτων δηλαδὴ ἡμερῶν τοῦ μηνὸς Ἰουνίου—ἡ Ῥώμη ὁλόκληρος εὑρίσκετο ἐπὶ ποδός.

Ἐφ' ὅσον δὲ προσήγγιζεν ἡ τρίτη τοῦ Ἰουνίου ἡμέρα, δὲν ὑπῆρχε οἶκος μετὰ παίδων ἐν τῇ μεγάλῃ ἡμῶν πόλει, ὅστις νὰ μὴ διετέλει ἐν παρασκευαῖς καὶ διηνεκεῖ ζωηρότητι καὶ κινήσει. Ἡ τρίτη Ἰουνίου, κατὰ τὰς πομπώδεις ἐκείνας ἑορτὰς ἦτο ἀφιερωμένη εἰς ἡμᾶς τοὺς νέους.

Ἦτο τὸ κορύφωμα καὶ ἡ κατακλεὶς τῆς πανηγύρεως. Ἤδη ἐπὶ δύο ἡμέρας ἐξηκολούθουν αἱ ἑορταί. Δὲν ἐλπίζω νὰ κατορθώσω καὶ σοὶ διηγηθῶ περὶ πάντων ὅσων ἐγένοντο καὶ παντων ὅσων εἴδομεν. Κύλινδρος οὐδεὶς θὰ μοὶ ἐξήρκει ὅπως καταγράψω τὰ πάντα. Ἀλλ' ἀρκεῖ νὰ εἴπω, ὅτι ἀπὸ τοῦ μεσονυκτίου τῆς 31ης Μαΐου, ἐξηκολούθησε διαρκὴς σειρὰ θαυμασίων πράξεων. Ἐγένοντο πομπαὶ καὶ παρελάσεις, φωταψίαι καὶ ἀγῶνες, χοροὶ καὶ παιδιαί, βωμῶν καὶ ἀνδριάντων ἐγκαίνια, γέλως, ᾠδαὶ καὶ αἶνοι.

Ἑκάστη ἡμέρα καὶ νὺξ ἀφιερώθησαν κεχωρισμένως εἴς τινα τῶν ἀθανάτων θεῶν, πρὸς οὓς οἱ Ρωμαῖοι δέονται, καὶ ὧν τοὺς βωμοὺς καὶ τοὺς ἀνδριάντας σεβόμεθα καὶ λατρεύομεν. Οὕτως ἐτιμήσαμεν τὰς τρεῖς Μοίρας, αἵτινες διεκοῦσι τὰς τύχας τῶν ἀνθρώπων· τὸν Δία τὸν μέγιστον τῶν θεῶν ἁπάντων· τὰς ἀθανάτους θυγατέρας τῆς Ἥρας, τὰς προστάτιδας καὶ φύλακας τῆς γυναικείας ἰσχύος καὶ καλλονῆς· αὐτὴν τὴν Ἥρα, τὴν μεγαλοπρεπῆ *βασίλισσαν τοῦ οὐρανοῦ*· τὴν Γῆν μητέρα πάντων· τὸν Ἀπόλλωνα καὶ τὴν Ἄρτεμιν, τοὺς ἀθανάτους ἀδελφοὺς—τὸν μὲν θεὸν τοῦ ἡλίου καὶ τῆς ἡμέρας, τὴν δὲ θεὰν τῆς σελήνης καὶ τῆς νυκτός.

Εἰς τοὺς ἀδελφοὺς τούτους, τὸν Ἀπόλλωνα καὶ τὴν Ἄρτεμιν—ἡ ἰδιαιτέρα ἡμῶν ἑορτή, *ἡ ἡμέρα τῶν Νέων*, [ἡ τρίτη Ἰουνίου, ἀφιεροῦτο· ἐπειδὴ δὲ (οὕτω τὰ διηγήθησαν ἡμῖν οἱ πατέρες καὶ μητέρες, ὡς καὶ οἱ παιδαγωγοὶ καὶ ἄλλοι διδάσκαλοι) ἐπὶ τῶν νέων τῆς Ρώμης, ὅταν προέλθωσιν εἰς ἀνδρικὴν ἡλικίαν, αὐτὸ τὸ μέλλον τῆς Ρώμης ἐξήρτηται, τὸ περιφανὲς αὐτοῦ καὶ ἔνδοξον, *ἡ τῆς ἡμέρας τῶν Νέων* ἑορτὴ ἐκρίθη παρὰ τῶν ἱερέων καὶ νομοθετῶν ἡμῶν ὡς ἡ ἐπιφανεστάτη πασῶν, καὶ ἡ μᾶλλον ἐπιβάλλουσα καὶ ἐπισημοτάτη ἐκ τῶν ἄλλων τῆς τριημέρου πανηγύρεως.

Ἐνωρὶς λίαν, σὲ διαβεβαιῶ, ἀφυπνίσθημεν τὴν ὡραίαν ἐκείνην τοῦ Ἰουνίου πρωΐαν, ἐν τῷ μεγάλῳ μεγάρῳ ἡμῶν ἐπὶ τοῦ Παλατίνου λόφου· ὁμοίως δὲ πᾶς ἄλλος ἐν Ρώμῃ παῖς ἢ κόρη. Τὸ λιτὸν πρόγευμα ἐκ σταφυλῶν καὶ ἄρτου ταχύτερον τοῦ συνήθους κατεβροχθίσθη καὶ ταχέως ἅπασα ἡ Ρώμη εὑρίσκετο εἰς τὰς ὁδούς. Παῖδες καὶ κορασίδες, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, πολῖται καὶ χωρικοὶ ἔσπευδον ἅπαντες νὰ καταλάβωσι τὰς καλλιτέρας θέσεις, ἀφ' ὧν νὰ ἴδωσι τὴν μεγάλην παρέλασιν. Συνέρρεον ἐκ πάσης διευθύνσεως· ἐκ τῶν ἐπὶ τοῦ Παλατίνου μεγάρων καὶ ἐκ τῶν πενιχρῶν καλυβῶν τῆς πολυπληθοῦς Σουβούρρας—τῆς ἐλεεινῆς ἐκείνης *τῶν πενήτων συνοικίας* τῆς πόλεως· ἐκ τῶν οἰκημάτων τῶν ἐμπόρων παρὰ τὸν Καίλιον λόφον· ἐκ τῆς μακρᾶς σειρᾶς τῶν παρὰ τὴν πόλιν τῆς πόλεως οἰκιῶν, καὶ ἐκ τῶν ἔξω τῶν τειχῶν διεσπαρμένων οἰκημάτων καὶ ἐπαύλεων. Κατέλαβον ἅπαντα τὸν μεταξὺ τοῦ Καπιτωλίνου λόφον· καὶ τοῦ Ναοῦ τοῦ Ἀπόλλωνος ἐπὶ τοῦ Παλατίνου λόφου χῶρον. διωθοῦντο καὶ παρηγκωνίζοντο, ὅπως καταλάβωσι κρείσσονα θέσιν ἐν τῷ μέσῳ τῶν κυματιζομένων πληθῶν, τῶν συνωστιζομένων ἐπὶ τῆς Ἱερᾶς ὁδοῦ καὶ τῆς ὁδοῦ Ἀπόλλωνος, δι' ὧν ἡ τελετὴ θὰ διήρχετο. Ἄλλοι ἐθεῶντο ἐκ τῶν θυρίδων καὶ τῶν στοῶν τῶν μεγάλων οἰκιῶν τῆς ὁδοῦ. Ἀνερριχήθησαν ἐπὶ τῶν περιστύλων καὶ κατεπλημμύρισαν μάλιστα τὰς προεξεχούσας στέγας, καὶ ἐνέπλησαν τὰς ὁδοὺς ἀπανταχοῦ διὰ ζωῆς, θορύβου καὶ ποικίλων χρωμάτων, ἀναμένοντες καὶ ἀνυπομονοῦντες διὰ τὴν μεγαλοπρεπῆ παρέλασιν, ἥτις μετ' ὀλίγον ἔμελλε νὰ διέλθῃ πρὸ αὐτῶν.

Ἀλλ' εἰς ἅπασαν ἐκείνην τὴν προσδοκίαν καὶ ἀνυπομονησίαν, τὴν ἀναρρίχησιν καὶ τὴν πλήμμυραν, τὸν παραγκωνισμὸν καὶ τὰς ὠθήσεις, ἐγώ, προσφιλέστατέ μοι πρίγκιψ, δὲν ἔλαβον μέρος Διότι ἐπρόκειτο νὰ λάβω μέρος εἰς αὐτὴν ταύτην τὴν πομπήν! ἀναρριχήθητι λοιπὸν, καίτοι υἱὸς βασιλέως καὶ εὐγενὴς Βρεττανός, ἀναρριχήθητι ἐκεῖ, ἐπὶ τοῦ μαρμαρίνου περιστύλου τοῦ ναοῦ τῆς Νίκης— γνωρίζω ὅτι δύνασαι νὰ τὸ πράξῃς . . . δὲν συνεζήσαμεν ὁμοῦ εἰς τὰ

δάση τοῦ Ρήνου ;—καὶ θεώρει τὴν τελετήν, μέχρις ὅτου μὲ ἴδῃς παρερχόμενον.

Ὁ ναὸς τῆς Νίκης, εἰς τὸ ὕψος τοῦ ὁποίου ἐπεθύμουν νὰ ἀνήρχεσο, εὕρηται ἐν τῇ εὐρείᾳ πλατείᾳ τοῦ Ἀπόλλωνος ἐπὶ τοῦ Παλατίνου λόφου. Ἐντὸς τοῦ χωρίου τούτου ἐπίσης εὕρηται ὁ Ναὸς τοῦ Ἀπόλλωνος, τὸ μεγαλοπρεπέστατον οἰκοδόμημα ἐν τῇ περιφανεῖ Ρώμῃ. Ἐκεῖ ἄγει ἡ ὁδὸς Ἀπόλλωνος, ἐξ ἧς κάτωθι τῆς λιθίνης ἀψῖδος στρέφων ἀριστερόθεν εἰσέρχεσαι εἰς τὴν Ἱερὰν ὁδόν, πρὸς τὸ Καπιτώλιον.

Ἐκ τοῦ Καπιτωλίου ἔρχομαι. Ἀναζήτησόν με.

Δέον νὰ ἐνθυμῆσαι, προσφιλέστατέ μοι, τῶν βαρβαρικῶν νέων ἁπάντων, ὅτι, ἡ τελετὴ αὕτη ἐκ τῶν ἐπὶ τῇ ἑκατονταετηρίδι πανηγύρεων, ὡρίσται πρὸς ἐκδήλωσιν εὐγνωμοσύνης διὰ τὴν εὐδαιμονίαν τῆς Ρώμης καθ' ὅλον τὸν *αἰῶνα*, ὅστις πρό τινος ἐπερατώθη Τοιαύτη οὖσα, εἶνε ἡ καλλίστη ἣν ἡ Ρώμη ἔχει νὰ ἐπιδείξῃ. Οὕτως ἐν τῇ πομπῇ ταύτῃ, ἧς τοὺς ἀπομεμακρυσμένους της σάλπιγγος ἤχους, δύνασαι καὶ νῦν νὰ ἀκούσῃς ἐκ τῆς ἐπὶ τοῦ ναοῦ σκοπιᾶς σου, ἡ Ρώμη θέλει σοὶ ἐπιδείξει τοὺς ἀντιπροσώπους τῆς ὑψίστης αὐτῆς τάξεως καὶ τὸ ἀμιγέστερον αὐτῆς αἷμα συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ταπεινοῦ σου θεράποντος, Γαΐου Βαλερίου Ταύρου, υἱοῦ τοῦ Μάρκου Βαλερίου Ταύρου τοῦ συγκλητικοῦ.

Ἰδοὺ! ἀκούεις . . . τα-ρα , . . τα-ρα-τα ; Εἶναι ἡ βροντώδης φωνὴ τῶν σαλπιγγων, ἀγγελλουσῶν τὴν προσέγγισιν τῆς πομπῆς, ἥτις νῦν κατέρχεται βραδέως τὴν ἱερὰν ὁδόν. Ἤδη βλέπεις αὐτὴν κάμπτουσαν τὴν ὁδὸν Ἀπόλλωνος καὶ διερχομένην ὑπὸ τὴν ἀποστίλβουσαν ἀψῖδα, ἐφ' ἧς ἵστανται οἱ ὡραῖοι ἀνδριάντες τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Ἀρτέμιδος, κατασκευασθέντες ἐκ μονολίθου λευκοτάτου μαρμάρου.

Ἀλλ' ἂς περιμείνω παρὰ τὸ πλευρόν σου, καίτοι ὑποτίθεται ὅτι εὑρίσκομαι ἐν τῇ τελετῇ, καὶ ἂς σοὶ ἐπιδείξω τοὺς ἐρχομένους ἐκεῖθεν, ἐνῷ ἡ μεγάλη παρέλασις φέρεται κάτω τῆς ὁδοῦ Ἀπόλλωνος.

Ἀστικὴ κοχόρτις, ἢ ἴλη ἀστυνομικῆς δυνάμεως, ὁδηγουμένη ὑπὸ τῶν ἀρχηγῶν της ἢ *πρεφέκτων*, προπορεύεται, ὅπως ἀνοίγῃ ὁδὸν εἰς τὴν πομπήν· ἕπονται οἱ σαλπιγκταὶ καὶ εἶτα ὁμὰς ἐφίππων πραιτωριανῶν στρατιωτῶν, σωματοφυλάκων τοῦ αὐτοκράτορος, ἀποστιλβόντων ἐν τῇ λαμπρᾷ αὐτῶν στρατιωτικῇ στολῇ, ἐνῷ αἱ κορυφαὶ τῶν δοράτων των σελαγίζουσιν εἰς τὸ κατακαΐον τοῦ Ἰουνίου ἡλιόφως. Κατόπιν αὐτῶν βαδίζουσι κομισταὶ σημαιῶν καὶ ἄλλων ἱερῶν, καὶ εἶτα—ἰδέ, ὦ πρίγκηψ! παρατήρησον καλῶς τὸν προερχόμενον νῦν βραδέως—ἔρχεται, περικυκλούμενος ὑπὸ τῶν φυλάκων του, ἀλλὰ μόνος βαδίζων, ὡς προσήκει εἰς τὸν ἀντιπρόσωπον τοῦ μεγαλείου τῆς πολιτείας ἡμῶν καὶ τῆς ἱερότητος τῆς θρησκείας μας, ὁ πρῶτος ἀνὴρ ἐν ἁπάσῃ τῇ αὐτοκρατορίᾳ, ὁ Ὀκτάβιος Αὔγουστος, αὐτοκράτωρ τῆς Ρώμης.

Ἀλλὰ σήμερον, οὐχὶ ὡς αὐτοκράτωρ, ἀλλ' ὡς Pontifex maximus, ἀρχιερεύς, ὁ Αὔγουστος εὑρίσκεται εἰς τὴν πομπήν. Διότι ὁ πρῶτος οὗτος τῶν αὐτοκρατόρων μας, δὲν εἶναι μόνον ἡ κεφαλὴ τῆς Πολιτείας, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐκκλησίας. Εἶναι ἡ ἀνωτάτη κεφαλὴ τῶν τεσσάρων μεγάλων θρησκευτικῶν τάξεων ἢ *σωματειων* τῆς Ρώμης, καὶ ὁρίζει ὅ,τι δέον νὰ πιστεύωμεν ἢ νὰ μὴ πιστεύωμεν ἂν θέλωμεν νὰ θεωρώμεθα νομιμόφρονες, καὶ εὐγενεῖς Ρωμαῖοι.

Ἐνατένισον ἐπὶ μακρόν, συνόμηρέ μου ἄλλοτε πολυπόθητε, πρὸς τὸν εὐγενῆ τοῦτον ἄνδρα, τὸν Αὔγουστον, ἀρχιερέα καὶ αὐτοκράτορα. Τοσάκις σοὶ ὡμίλησα περὶ αὐτοῦ, καὶ νῦν ποθῶ μεγάλως ὅπως παρατηρήσῃς καὶ σπουδάσῃς μετὰ προσοχῆς τὴν ἀξιοπρεπῆ μορφήν του. Εἶναι ὁ μέγιστος τῶν Ρωμαίων—ὁ τεσσαρακοντούτης οὗτος ἀνὴρ—ὁ ἐκδικητὴς τοῦ μεγάλου θείου του, ὁ θεὶς τέλος τῇ Δημοκρατίᾳ καὶ ἀρχὴν τῇ Αὐτοκρατορίᾳ, τὸ πρωτεῦον καὶ τὸ περιφανέστερον πρόσωπον ἐν τῷ Ρωμαϊκῷ κόσμῳ.

Ἤδη παρὰ τὸν βωμὸν τοῦ Ἀπόλλωνος, ἐκεῖ ἀκριβῶς, σταματᾷ ὅπως προσφέρῃ θυσίαν—τοὺς διὰ τὴν τελετὴν ταύτην παρασκευαζομένους πλακοῦντας ἐξ ἀλεύρου καὶ τυροῦ—καὶ δύνασαι νὰ τὸν ἀκούσῃς ἀπαγγέλλοντα τὴν ἀκόλουθον δέησιν :

—Ὦ Ἄπολλον, πρὸς ὃν προσήνεγκα θυσίαν, ἄκουσόν με!

Αὔξησον, δέομαί σου, τὴν ἰσχὺν καὶ τὸ μεγαλεῖον τοῦ Ρωμαϊκοῦ λαοῦ. Στήριξον ἐσαεὶ τὸ Λατινικὸν ὄνομα. Ἀπάλλαξον τὸν Ρωμαϊκὸν λαὸν ἀπὸ παντὸς δεινοῦ. Δὸς αὐτῷ νίκην καὶ ἀνδρείαν. Ἔσο σύμμαχος εὐμενὴς καὶ εὔνους πρὸς τὸν Ρωμαϊκὸν λαὸν καὶ τὰς λεγεῶνάς του, τὰ ἱερὰ σωματεῖα, ἐμέ, καὶ τὴν οἰκογένειάν μου.

Καὶ νῦν ὁ αὐτοκράτωρ—ἀρχιερεὺς ἀπομακρύνεται τοῦ βωμοῦ, καὶ τὸ ἀκολουθοῦν αὐτὸν πλῆθος, κινεῖται αὖθις. Ἰδού, κάτωθί σου παρέρχεται ὁ μέγιστος καὶ εὐγενέστατος ἐν Ρώμῃ. Ἰδέ! οἱ δύο ὑπατοι τοῦ ἔτους 737, Γάϊος Φούρνιος καὶ Ἰούνιος Σιλανός, παρὰ τὸν αὐτοκράτορα, οἱ πρῶτοι τῆς πολιτείας ἄρχοντες. Ἐδῶ βαδίζουσιν οἱ συγκλητικοὶ τῆς Ρώμης, ἑξακόσιοι τῶν ἀρίστων καὶ μᾶλλον ἐνδόξων ἀνδρῶν αὐτῆς. Ἀκολουθεῖ εἶτα ἡ μακρὰ γραμμὴ τῶν ἱερέων, τῶν ἀνηκόντων εἰς τὰ τέσσαρα *ἱερὰ σωματεῖα*, ἐπὶ κεφαλῆς δὲ αὐτῶν ὁ Μάρκος Βιπράϊος Ἀγρίππας, συμμαθητὴς ἄλλοτε καὶ φίλος, νῦν δὲ γαμβρὸς τοῦ αὐτοκράτορος. Κατόπιν τῶν ἱερέων ἔρχονται αἱ ἑπτὰ ἐκεῖναι παρθένοι, περὶ ων σοὶ ὡμίλησά ποτε—αἱ πεφημισμέναι Ἑστιάδες παρθένοι, φύλακες τοῦ ἱεροῦ πυρός· ὅπερ δέον νὰ τηρῶσι ἐπὶ ποινῇ θανάτου ἄσβεστον. Ἀκολουθοῦσι τὰς παρθένους, αἱ μητέρες ἡμῶν (ἰδοὺ ἡ μήτηρ μου ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἄλλων ὡς ἔβαινε προηγουμένως ὁ πατήρ μου μεταξὺ τῶν ἄλλων, συγκλητικῶν). δύνασαι νὰ τὰς ἀριθμήσῃς βαινούσας βραδέως . . . ἑκατὸν δέκα τῶν καλλίστων καὶ γένους ἀρίστου δεσποινῶν τῆς Ρώμης—μία ἑκάστη δι' ἕκαστον ἔτος τῆς πανηγυριζομένης ἑκατονταετηρίδος. Καὶ νῦν μετὰ τὰς μητέρας—ἰδοὺ μᾶς ἀκούεις ᾄδοντας ;—ἐρχόμεθα, ἡ νεότης τῆς Ρώμης, ἡ ζωὴ καὶ ἡ χαρὰ καὶ τὸ ἄνθος τῆς μεγαλοπρεποῦς ταύτης τελετῆς τῆς *ἡμέρας τῶν Νέων*.

Μεγαλορρημονῶ, πρίγκιψ μου ; Τῇ ἀληθείᾳ τὸ ὁμολογῶ διότι τὸ θεωρῶ ἔζοχον, περιφανὲς πρᾶγμα νὰ εἶμαι νέος Ρωμαῖος κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο, τὸ 737ον ἀπὸ κτίσεως τῆς Πόλεως, καὶ εἷς τῶν 54 ἐπιλέκτων παίδων, τῶν ὁρισθέντων διὰ τὴν πανηγυρικὴν ταύτην παρέλασιν.

Ἐπὶ κεφαλῆς ἡμῶν βαδίζει εἷς τῶν ἐνδοξοτάτων τοῦ κόσμου ὅλου ποιητῶν καὶ ψαλτῶν, ὁ Κόϊντος Ὁράτιος Φλάκκος, ὃν ἡ Ρώμη ἅπασα γνωρίζει ὑπὸ τὸ δημοτικώτατον ὄνομα ὁ *ποιητὴς Ὁράτιος* Ἀκολουθοῦμεν δ' ἡμεῖς—ἀνὰ δύο ἢ τρεῖς ἢ καὶ τέσσαρας, 27 παῖδες καὶ 27 κόραι, υἱοὶ καὶ θυγατέρες τῶν τῆς Ρώμης εὐγενεστάτων πατρικίων οἴκων. Μὲ βλέπεις, πρίγκιψ μου ; Ἰδέ! Ἐκεῖ εὑρίσκομαι, βαίνων ὑπερηφάνως μετὰ τοῦ Μαρκέλλου, ἀνεψιοῦ τοῦ αὐτοκράτορος ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους, καὶ ἐκ τοῦ ἑτέρου μετὰ τῆς Λιβίας, θυγατρὸς τοῦ Μαικήνα τοῦ ἱερέως.

Εἴμεθα ὑπερήφανοι ; Καὶ διατί νὰ μὴν εἴμεθα ; Ἐνδεδυμένοι ἐν χιονολεύκοις χιτῶσιν, ἐστεμμένοι δι' ἀνθέων καὶ ἀναπάλλοντες τοὺς ἐκ δάφνης κλάδους μας ἔχομεν προβῆ οὕτω διὰ τῆς Ἱερᾶς ὁδοῦ, κάτω εἰς τὴν ὁδὸν Ἀπόλλωνος, τηροῦντες σταθερὸν τὸν ῥυθμὸν εἰς τὴν ᾠδὴν τῆς νίκης καὶ τοῦ αἴνου καὶ τῆς δεήσεως, ἰδιαιτέρως δι' ἡμᾶς ποιηθεῖσαν καὶ διὰ τὴν ἰδιαιτέραν ταύτην περίστασιν, ὑπ' ἐκείνου ὅστις μᾶς ὁδηγεῖ—τοῦ μεγάλου Ὁρατίου, *τοῦ ποιητοῦ μας*.

Καθ' ὅλην τὴν ὁδὸν ἀπὸ τοῦ Καπιτωλίου μέχρι τοῦ Παλατίνου, ἐψάλαμεν τὸν ἔξοχον τοῦτον πανηγυρικόν, οὗτινος ἐγινώσκομεν ἐκ στήθους πᾶσαν λέξιν, καίτοι συνίσταται ἐξ ἑβδομήκοντα καὶ ἓξ ὅλων στίχων.

Ἀκροάσθητι πρίγκιψ μου ἰδού τινες τῶν λέξεων, ἃς δύνασαι ἴσως νὰ ἀκούσῃς εὐκρινῶς, ἐνῷ παραρχόμεθα κάτωθι τῆς σκοπιᾶς σου, ᾄδοντες μεγαλοφώνως τῇ συνοδείᾳ τῶν ὑπὸ

σαλπιγκτῶν καὶ ἀλλων μουσικῶν τοῦ μεγάλου ναοῦ παιζομένων ὀργάνων.

Ὦ Φοῖβε καὶ τῶν δασῶν δεσπόζουσα Ἄρτεμις,
λαμπρὸν τοῦ οὐρανοῦ κόσμημα, ὦ λατρευτέοι,
καὶ πάντοτε λατρευθέντες, ὁότς ὅσα δεόμεθα
Κατὰ τὸν ἱερὸν τοῦτον χρόνον.

* * *

Καθ' ὃν οἱ Σιβύλλειοι στίχοι παρήνεσαν,
ὥστε ἐκλεκτοὶ παρθένοι καὶ ἁγνοὶ παῖδες,
τοῖς θεοῖς, εἰς οὓς οἱ ἑπτὰ λόφοι ἤρεσαν
νὰ ᾄσωσιν ᾆσμα.

* * *

Ὦ γόνιμε Ἥλιε, ὅστις ἐπὶ φαεινοῦ ἅρματος τὴν ἡμέραν
Ἐξάγεις καὶ κρύπτεις, καὶ ἄλλος καὶ ὁ αὐτὸς
γεννᾶσαι, εἴθε οὐδὲν νὰ μὴ δύνησαι τῆς πόλεως Ρώμης
μεῖζον νὰ βλέπῃς!

* * *

Ἀποθέμενος τόξον, εὐμενὴς καὶ ἠρεμαῖος,
τοὺς ἱκετεύοντας ἄκουσον παῖδας, ὦ Ἄπολλον.
Σὺ δέ, ὦ δικέρας τῶν ἀστέρων βασίλισσα, ἄκουσον,
Σελήνη, τὰς παρθένους.

* * *

Θεοί, δότε χρηστὰ ἤθη εἰς τὴν εὐμαθῆ νεότητα,
Θεοί, δότε ἡσυχίαν τῷ ἠρεμαίῳ γήρατι
δότε τῷ γένει τοῦ Ρωμύλου καὶ εὐδαιμονίαν καὶ γόνον
καὶ πᾶν κόσμημα!

* * *

Καὶ ὅσα δέεται ὑμῶν διὰ θυσίας λευκῶν βοῶν,
ὁ ἔνδοξος ἀπόγονος τοῦ Ἀγχίσου καὶ τῆς Ἀφροδίτης,
ἃς ἐπιτυγχάνῃ τούτων, ὑπέρτερος μὲν ὢν τοῦ πολεμοῦν-
[τος πρὸς δὲ τὸν ἡττηθέντα
ἐχθρὸν ἥπιος!

* * *

Ἤδη τὰς κατὰ θάλασσαν καὶ κατὰ γῆν ἰσχυρὰς δυνάμεις,
ὁ Μῆδος, καὶ τοὺς Ἀλβανοὺς πελέκεις φοβεῖται,
ἤδη οἱ Σκῦθαι ζητοῦσι προστάγας, καὶ οἱ ὑπερήφανοι
νεωστὶ Ἰνδοί.

* * *

Ἤδη ἡ Πίστις καὶ ἡ Εἰρήνη, καὶ ἡ Τιμή, καὶ ἡ Αἰδὼς
ἡ παλαιά, καὶ ἡ ἡμελημένη Ἀρετὴ νὰ ἐπανέλθῃ
τολμᾷ, καὶ ἐπιφαίνεται Εὐδαίμων μετὰ πλήρους
ἡ Ἀφθονία κέρατος.

* * *

Ὁ δὲ μάντις, καὶ ὁ κεκοσμημένος στίλβοντι τόξῳ
Φοῖβος, καὶ ἀρεστὸς ταῖς ἐννέα Μούσαις,
ὁ ἀνακουφίζων διὰ τῆς σωτηριώδους τέχνης τὰ κεκμηκότα
τοῦ σώματος μέλη,

* * *

Ἐὰν εὐμενὴς βλέπῃ τὰς κορυφὰς τοῦ Παλατίνου,
τὴν εὐτυχίαν τῆς Ρώμης καὶ τοῦ Λατίου, εἰς εὐτυχῆ
ἄλλην πενταετηρίδα, καὶ εἰς βελτίονα πάντοτε
ἃς παρατείνῃ *αἰῶνα* !

* * *

Καὶ ἡ τὸ Ἀβεντῖνον καὶ τὸ Ἄλγιδον κατέχουσα
Ἄρτεμις, περὶ τῶν δεήσεων τῶν πεντεκαίδεκα ἀνδρῶν
ἃς φροντίσῃ, καὶ ταῖς εὐχαῖς τῶν παίδων εὐμενὲς
ἃς προσφέρῃ οὖς !

* * *

Ὅτι ταῦτα ὁ Ζεὺς αἰσθάνεται καὶ σύμπαντες οἱ θεοί,
ἐλπίδα ἀγαθὴν καὶ σταθερὰν οἴκαδε ἀποκομίζω,
Διδαχθείς, ἐγὼ ὁ χορός, τοῦ τε Φοίβου καὶ τῆς Ἀρ-
[τέμιδος
νὰ ᾄδω τοὺς αἴνους. *

* Ἴδε Κοΐντου Ὁρατίου Φλάκκου. (Carmen Saeculare).

Λοιπόν, δὲν εἶναι ὕμνος μεγαλοπρεπής ; Δύνασαι νὰ πέμψῃς τι ὡραιότερον ἢ μεγαλοπρεπέστερον ἀπὸ τῶν δασῶν καὶ ὁμιχλῶν τῆς ἀπομεμακρυσμένης Βρεττανίας ; Καὶ ἀποτελοῦσι μέρος μόνον τοῦ ὅλου αἱ στροφαὶ αὗται. . . .

Δὶς ἄνω καὶ κάτω τῆς Ἱερᾶς ὁδοῦ ἔβη ἡ μεγαλοπρεπὴς παρέλασις—ἱερεῖς καὶ ἑστιάδες, ὕπατοι καὶ συγκλητικοί, μητέρες εὐγενεῖς, νέοι καὶ νεάνιδες, καὶ ὁ μέγας Αὐτοκράτωρ. Ἄνω καὶ κάτω, ἀπὸ τοῦ Καπιτωλίου εἰς τὸν Ναὸν βαδίζομεν καὶ ᾄδομεν. Εἰς τὸ Ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος ἀπεθέσαμεν τὰ ἐκλεκτότερα τῶν ἀνθέων μας, μέχρις ὅτου τὸ λευκὸν μάρμαρον κατέστη σχεδὸν ἐρυθρὸν ἐκ τῶν διακεχυμένων φύλλων τῶν ῥόδων.

Πρὸ τοῦ ἀδριάντος τῆς Ἀρτέμιδος αἱ κόραι ἐχόρευσαν καὶ ἔψαλαν. Ἡ μουσικὴ ἀνέρχεται καὶ κατέρχεται, ἀναδιδοῦσα γλυκυτάτην ἁρμονίαν, αἱ εὐκρινεῖς φωναὶ τοῦ ἐκ 54 νεαρῶν ψαλτῶν χοροῦ μας ἀντηχοῦσι, τὸ γνωρίζω, ἡδέως εἰς τὰ ὦτά σου, ἐνῷ ἐπῖκάθησαι ἐκεῖ ἐπάνω ἐπὶ τοῦ κίονος, καὶ εἶτα τὸ ᾆσμα ἡμῶν ἀποπνίγεται πέραν εἰς τὸ διάστημα. Ἡ τελευταία ἀναλαμπὴ τῶν πραιτωριανῶν δοράτων, ἅτινα ἀποτελοῦσι τὴν κατακλεῖδα τῆς πομπῆς, ἐξαφανίζεται περὶ τὴν καμπὴν, ὅπου ἡ ὁδὸς Ἀπόλλωνος εἰσβάλλει εἰς τὴν Ἱερὰν ὁδόν, ἡ τελευταία θυσία συνετελέσθη, ἡ ἰσχάτη δέησις προσεφέρθη, τὰ θεώμενα πλήθη τοῦ λαοῦ διασκορπίζονται πρὸς τοὺς οἴκους των, καὶ αἱ ἐπὶ τῇ ἑκατονταετηρίδι παννύχιοι τοῦ ἔτους 737 ἐπερατώθησαν. Ἀπὸ τῆς αὔριον *νέος αἰὼν* ἄρχεται.

Κάτελθε τοῦ κίονος, πρῖγκιψ μου, καὶ ἐλθὲ μετ' ἐμοῦ ὅπως συγγευματίσωμεν εἰς τὸν μεγαλοπρεπῆ πατρικὸν οἶκον ἐπὶ τοῦ Παλατίνου λόφου. Ἄ ! λησμονῶ... δὲν δύνασαι. Εὑρίσκεσαι πέραν μακράν, εἰς τὴν ἀπομεμακρυσμένην Βρεττανίαν. Οὕτω λοιπὸν συστρέφω τὴν περγαμηνὴν τὴν ἐπιμήκη, καὶ σοὶ πέμπω τὸν κύλινδρον διὰ χειρῶν ἐμπίστων, εὐελπιστῶν ὅτι θέλει σοὶ ἀφιχθῆ ἀσφαλῶς, καὶ ὅτι δὲν θέλεις ἀπαυδήσει ἀναγινώσκων τὴν μακράν μου διήγησιν περὶ τῆς μεγάλης καὶ ἐνδόξου ἡμέρας ἡμῶν.

Ἀλλ' ἐὰν δὲν θέλῃς σὺ ἀπαυδήσει ἀναγινώσκων τὰ περὶ αὐτῆς, τῇ ἀληθείᾳ ἡμεῖς ἀπηυδήσαμεν ὅμως οἱ λαβόντες εἰς ταύτην μέρος. Ἀλλὰ περὶ τούτου ἀφροντιστοῦμεν ἐντελῶς. Ἀπεχωρίσθημεν ἐκ τῆς μεγάλης πομπῆς καὶ ἐπεστρέψαμεν εἰς τὰς οἰκίας μας, ἀπηυδηκότες, τὸ ὁμολογῶ, ἀλλ' ὦ ! τοσοῦτον εὐχαριστημένοι. Ἐπὶ ἔτη εἰς τὸ μέλλον, δὲν ἀμφιβάλλω, θέλομεν ᾄδει τὰς εὐγενεστέρας στροφὰς τοῦ πατηγυρικοῦ ἐκείνου, ὃν ὁ μέγας Ὁράτιος ἐποιήσατο δι' ἡμᾶς, ὁπότε μετὰ στεφάνων καὶ ἀνθέων, μετὰ ἀναπαλλομένων δάφνης κλάδων, καὶ χαρμοσύνων φωνῶν, ἑορτάσαμεν τὴν ἔνδοξον πανήγυριν *τῆς ἡμέρας τῶν Νέων* κατὰ τὸν χρυσοῦν ἐκεῖνον χρόνον, καθ' ὃν ὁ Αὔγουστος ἦτο Αὐτοκράτωρ.

Ὑγίαινε, πρῖγκιψ μου: Ἴσως ποτὲ καί που, ἐν πολέμῳ ἢ εἰρήνῃ, συναντηθῶμεν ἅπαξ ἔτι πάλιν, φίλοι, μὲ τὴν ἀνάμνησιν τῶν ἡδέων ἐκείνων λόγων, ὅτι ὅ,τι δήποτε ἐπέλθῃ ἐφ' ἡμῶν, θέλομεν ζῇ πάντοτε ἐν ταῖς καρδίαις ἀλλήλων.

Τοῦτο καὶ εὔχεται ὁ φίλος σου καὶ ποτὲ συνόμηρός σου, Γάϊος Βαλέριος Ταῦρος, ἐν τῷ ἐν Ῥώμῃ οἴκῳ του.

(Ἐκ τοῦ Ἀγγλικοῦ)

Γουλιέλμος Δ. Ἰωαννίδης.

ΕΝΤΥΠΩΣΕΙΣ
ΑΠΡΟΣΔΟΚΗΤΟΥ ΕΚΔΡΟΜΗΣ
ΑΝΑ ΤΗΝ ΧΑΛΚΙΔΑ ΛΑΜΙΑΝ ΚΑΙ ΒΟΔΟΝ

(Συνέχεια, ἴδε προηγ. φύλλον)

Ὁ κ. Πανάγος στενῶς συνδέεται μὲ τὴν οἰνοπνευματοποιΐαν Χαλκίδος. Εἶναι εἷς τῶν κυριωτέρων παραγότνων, ῥεκτῶν καὶ δὴ ἱδρυτῶν τῆς παραγωγῆς τοῦ κονιάκ, καὶ ἡ ἱστορία

μίαν ἡμέραν πολλὰ θὰ τῷ ὀφείλῃ διὰ τὴν ἀνάπτυξιν καὶ διάδοσιν τῶν ἑλληνικῶν προϊόντων τῆς οἰνοπνευματοποιΐας, ἰδίως τοῦ κονιάκ. Ὅτε κατὰ τὸ 1893 ἠνώθησαν τὰ οἰνοπνευματοποιεῖα Χαλκίδος, ὁ Πανάγος ἦτο ἑταῖρος, εἶτα ὅμως ἀποσυρθεὶς ἐξ ἰδίων λόγων ἐκεῖθεν, εἰργάζετο δι' ἴδιον λογαριασμόν του. Ἤδη δὲ μετὰ τοῦ κ. Φουσάρα διατελῶν συνέταιρος, ἐργάζονται ἀπὸ κοινοῦ καὶ ἡ ἐργασία των βαίνει ἀπροσκόπτως κατ' εὐχήν. Τὰ διάφορα κατασκευαζόμενα ἐν τῷ ἐργοστασίῳ των ποτὰ πολλάκις ἐλάβομεν ἀφορμὴν νὰ ἐπαινέσωμεν καὶ συστήσωμεν ἐν τῇ «Φύσει» τοῖς ἀναγνώσταις ἡμῶν διὰ τὸ εὔγευστον, ἁγνὸν καὶ τὴν ἐξαίρετον αὐτῶν ποιότητα. Ἤδη δὲ ἐκ νέου λαβόντες ἀφορμὴν καὶ ἐκ τοῦ πλησίον νὰ ἐπισκεφθῶμεν τὸ κατάστημά των καὶ δοκιμάσωμεν τὰ διάφορα αὐτῶν ποτὰ δραττόμεθα τῆς περιστάσεως νὰ συγχαρῶμεν καὶ πάλιν αὐτοῖς διὰ τὴν ἐπιτυχῆ παραγωγὴν καὶ διάδοσιν τῆς ἑλληνικῆς ταύτης βιομηχανίας ἀπανταχοῦ τοῦ κράτους ὡς καὶ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ.

Μετ' ὀλίγον ἐξεφράσαμεν τὴν ἐπιθυμίαν μας, ὅπως ἐπισκεφθῶμεν καὶ τὰ ἄλλα οἰνοπνευματοπαραγωγικὰ ἐργοστάσια τῆς Χαλκίδος, ὁ δὲ Πανάγος πάνυ προθύμως εὐηρεστήθη νὰ μᾶς προτείνῃ, ὅπως αὐτὸς μᾶς ὁδηγήσῃ ἐκεῖ. Ἠπόρησα τῇ ἀληθείᾳ πῶς ἦτο δυνατὸν ἐργοστασιάρχης τοιοῦτος συναγωνιζόμενος πρὸς ἕτερα μεγάλα ὁμοειδῆ ἐργοστάσια νὰ μᾶς συνοδεύσῃ αὐτὸς ἐκεῖ καὶ συστήσῃ ἐν ταύτῳ πρὸς συνοδέλφους συναμιλλωμένους ὅτε ἀναλογισθεὶς ὅτι τὸ κλίμα τῆς Χαλκίδος δὲν ἐξεγείρει οὔτε ἀναπτύσσει πάθη καὶ νεῦρα, ἐδέχθην ἀῤῥωρεὶ καὶ μετ' ὀλίγον εἰσειρχόμεθα ἐν τῷ ἐργοστασίῳ τῶν «Ἡνωμένων πνευματοποιείων» τῶν κ.κ. Θωμᾶ, Χαλιούλα καὶ Σαματζῆ.

Παρατηροῦμεν τὰ αὐτὰ πάντοτε μηχανήματα καὶ βυτία, φιάλας καὶ νταμιτζάνας, σωλῆνας καὶ σάκκους σταφίδος, πλυντήρια καὶ ἀποθήκας καὶ ἐξιστάμεθα πρὸ τῆς κινήσεως τῆς παραγωγικῆς ταύτης ἐργασίας. Καὶ ὄντως πόσον εὐχαριστεῖται τις βλέπων ἀπανταχοῦ τὴν βιομηχανίαν τοῦ τόπου του προαγομένην καὶ βαθμηδὸν ἀναπτυσσομένην, ἐν συγκρίσει πρὸς τὴν πρὸ τεσσαρακονταετίας ἐντελῶς σχεδὸν ἀπρακτοῦσαν ἢ νηπιάζουσαν! Ἐν τῷ ἐργοστασίῳ μοὶ συνιστῶσι τὸν κ. Θωμᾶν ἄνδρα μεσήλικα, λίαν φιλόφρονα καὶ εὐγενέστατον, πρὸ τοῦ γραφείου τὸν κ. Χαλιούλα κάλλιστον νέον καὶ προθυμότατον νὰ μᾶς δώσῃ πᾶσαν πληροφορίαν, καὶ ἐν τῷ γραφείῳ τὸν κ. Σαματζῆν πιστότατον τύπον ἐργασίας καὶ προόδου καὶ ἄνδρα κάλλιστον καὶ εὐγενέστατον. Μᾶς παραχωροῦσι θέσεις ἐν αὐτῷ καὶ μετ' ὀλίγον μᾶς προσφέρουσι καφφὲ, κονιὰκ καὶ λουκούμια. Ἐν ταυτῷ δ' ἀκούω δεξιόθεν ἐμοῦ «Οὔμ» καὶ ἀριστερόθεν «18» Στρέφομαι μετὰ περιεργείας πρὸς αὐτούς. Ἦσαν ὁ κ. Ἀντωνιάδης μὲ τὸ φλεγματῶδές του «Οὔμ» καὶ ὁ υἱός μου μὲ τὰ ἀτελεύτητα λουκούμια του.

Καὶ ὁ μὲν μοὶ λέγει·

«Θὰ φύγω, διότι θὰ μὲ μεθύσῃς μὲ τὰ κονιάκ».

Ὁ δὲ μοὶ ψιθυρίζει εἰς τὸ οὖς·

«Ἀπὸ τὸν Πειραιᾶ ἕως ἐδῶ 18 λουκούμια».

— Τί τρέχει ; ἐρωτᾷ ὁ κ. Σαματζῆς, τὶ ἐπιθυμοῦν οἱ Κύριοι ;

— Τίποτε, μοὶ ὑπενθυμίζουν ἁπλῶς, ὅτι καὶ ἡ ὥρα παρέρχεται καὶ νὰ προσέξωμεν μὴ χάσωμεν τὸ ἀτμόπλοιον, ἀλλὰ ἔχομεν ἀκόμη δύο πλήρεις ὥρας διαθεσίμους πρὸ ἡμῶν.

— Ἄ ! βεβαίως μὴ ἀνησυχεῖτε, καὶ ἐν ταύτῳ διατάσσει νὰ μᾶς φέρουν νὰ δοκιμάσωμεν ἓν παλαιὸν κονιὰκ, καὶ ἓν λουκούμιον διὰ τὸν Τάκην.

«Οὔμ». — «19».

— Καὶ πῶς πηγαίνουν αἱ ἐργασίαι, ἠρώτησα τότε, εἶσθε εὐχαριστημένοι ;

— Δυστυχῶς ὁ πολὺς συναγωνισμὸς καὶ ἡ κατάστασις τῆς ἐν γένει ἀγορᾶς τοῦ ἐσωτερικοῦ καὶ ἐξωτερικοῦ ἔφεραν ἐλάττωσιν εἰς τὴν κατανάλωσιν, ἀλλὰ μόλα ταῦτα εἴμεθα ἐπαρκῶς εὐχαριστημένοι.

— Καὶ πῶς πηγαίνει ὁ συνεταιρισμὸς σας ; ἤδη δὲν κωλύεσθε ἀπὸ τοπικὸν συναγωνισμόν. Ἐργάζεσθε πάντοτε ἐν ὁμονοίᾳ ;

— Ναί, μολονότι τὰ τρία οἰνοπνευματοποιεῖα ἠνώθησαν μόλις πρὸ διετίας, πηγαίνομεν πολὺ καλὰ καὶ δὲν προσκρούομεν εἰς οὐδέν. Εἴμεθα ὡς βλέπετε ἀδελφοποιημένοι καὶ καταγινόμεθα εἰς τὴν ἐργασίαν μας ἄνευ οὐδεμιᾶς διενέξεως καὶ διαφορᾶς, πάντες καταγινόμενοι εἰς τὸ συμφέρον τοῦ ἐργοστασίου.

— Δὲν ἀντιπράττεσθε ἀπὸ τὰ ἄλλα τοπικὰ οἰνοπνευματοποιεῖα ;

— Ποσῶς, καὶ αὐτὰ ὅπως καὶ τὸ ἰδικόν μας ἐργάζονται μετὰ ζήλου καὶ ἀθορύβως καὶ οὐδεὶς παραπονεῖται κατὰ τοῦ ἄλλου, ὁ γραμματεύς μας ἐδῶ κρατεῖ τὰ βιβλία καὶ εἴμεθα ἐν τάξει.

— Εὖγε καὶ σᾶς εὔχομαι οὕτω νὰ διάγετε πάντοτε πρὸς τὸ συμφέρον ὑμῶν καὶ τοῦ τόπου.

Καὶ ἀποχαιρετίσαντες τοὺς ἀξιολόγους τούτους ἀδελφοποιημένους οἰνοπνευματοπαραγωγούς, οἵτινες, εἰρήσθω ἐν παρόδῳ μεγίστην τῷ ἔθνει προξενοῦσι τιμὴν, ὡς καὶ τὸν ἀξιέπαινον καὶ ἱκανώτατον γραμματέα τῶν καταστημάτων τούτων, τὸν λίαν φιλόπονον καὶ ἱκανώτατον, οὗτινος δυστυχῶς τὸ ὄνομα διέφυγε τῆς μνήμης μας, διηυθύνθημεν μετὰ τοῦ κ. Πανάγου εἰς τὸ ἐργοστάσιον τῶν ἀδελφῶν Χατζηπαναγιώτου, πολὺ πλησίον ἐκείνου κείμενον καὶ ὡς δίκην κολοσσοῦ ὑψούμενον πρὸ τοῦ στενοῦ τοῦ Εὐρίπου.

Ὁ κ. Ἀντωνιάδης ὅμως μᾶς ἐγκατέλειψε τότε, διευθυνθεὶς εἰς τὸ ἀτμόπλοιον ὅπως ἡσυχάσῃ, ὡς εἶπεν.

Μετ' ὀλίγον δ' ἐγὼ εἰσειρχόμην εἰς τὸ παρὰ πάντων φημιζόμενον ἐργοστάσιον τῶν ἀδελφῶν Χατζηπαναγιώτου, τὸ μέγιστον τῶν ἐν Χαλκίδι καὶ τελειότερον ὅλων τῶν ἑλληνικῶν καὶ ὅπερ πανθομολογουμένως παράγει τὰ καλείτερα κονιάκ.

Διηυθύνθημεν ἀμέσως εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ καταστήματος ἔνθα εὕρομεν τοὺς δύο ἀδελφοὺς Γεώργ. καὶ Βασίλειον Χατζηπαναγιώτου, ἀμφοτέρους διαχειριστὰς, καταγινομένους μετὰ τοῦ γραμματέως των εἰς γραφικὴν ἐργασίαν.

— Ὁ κ. Πρίντεζης διευθυντὴς τῆς Φύσεως, τοῖς εἶπεν ὁ κ. Πανάγος καὶ λίαν φιλοφρόνως πάντες ἐγερθέντες μοὶ ἔτεινον τὴν χεῖρα καὶ προσήνεγκον κάθισμα.

— Χαίρομεν πολύ, τὸν κ Πρίντεζην γνωρίζομεν ἀπὸ τὰς ἐκδρομὰς καὶ τὴν ὡραίαν «Φύσιν».

— Σᾶς εὐχαριστῶ πολύ, ἀλλὰ θὰ ἐγερθῶμεν ἀμέσως διότι δὲν ἔχομεν πολὺν καιρὸν νὰ διαθέσωμεν, ἀπήντησα.

Τὸ ἐργοστάσιόν σας μόνον ἐπιτρέψατε νὰ ἐπισκεφθῶ καὶ μερικὰς πληροφορίας νὰ λάβω.

— Εὐχαρίστως εἶπεν ὁ κ. Χατζηπαναγιώτου, ὁ γραμματεύς μας κ. Τσοπανέλης θὰ σᾶς ὁδηγήσῃ παντοῦ καὶ θὰ σᾶς δώσῃ ὅσας πληροφορίας θελήσητε. Ἐν τούτοις θὰ δεχθῆτε ἓν κονιάκ.

— Ἂς εἶναι τὸ δέχομαι εἶπον, ἀναλογισθεὶς ὅτι τὸ «οὔμ» εἶχεν ἀποχωρήσει.

Τὸ γραφεῖον ἢ μᾶλλον τὸ διευθυντήριον τοῦ ἐργοστασίου, οὗτινος τοὺς τοίχους κοσμοῦσιν αἱ εἰκόνες τῶν ἡμετέρων βασιλέων καὶ τοῦ Διαδόχου, τὰ διπλώματα τοῦ καταστήματος ἐν ὡραίοις πλαισίοις, καὶ μετάλλια διάφορα τῶν Ἐκθέσεων τοῦ Σικάγου καὶ τοῦ Λυὼν καὶ τινες πίνακες μαθηματικοί, κτλ. κεῖται ἐν τῇ εἰσόδῳ τοῦ ἐργοστασίου καὶ ἀπέναντι τῆς ἀκτῆς, ἐν ὡραιοτάτῃ τοποθεσίᾳ· ἀφ' οὗ μοὶ ἔδωσαν καὶ ἐδοκίμασα τὸ ἐξέχον προϊὸν τῆς κυρίας ἐργασίας των, τὸ κονιάκ, ὅπερ ἐξ ὅλων τῶν Ἑλληνικῶν αὐτὸ μόνον ἐτιμήθη διὰ χρυσοῦ μεταλλίου καὶ διπλώματος τοῦ Σικάγου ὡς καὶ ἄλλων διπλωμάτων ἐξαιρετικῶς παραχωρηθέντων τῷ ἀρχικατασκευαστῇ τοῦ Κονιάκ, ὅστις τυγχάνει ὁ ἕτερος τῶν ἀδελφῶν Βασίλειος, τοῖς διυλισταῖς καὶ τῷ μηχανικῷ, μετέβημεν μετὰ τοῦ ἑνὸς τῶν διαχειριστῶν καὶ τοῦ ἀκαμάτου μηχανικοῦ κ. Ἰω. Παπαδοπούλου, τοῦ ἀπὸ ὀκταετίας διευθύνοντος τὸ ἐργοστάσιον καὶ ἐπεσκέφθημεν πρῶτον τὰς ἀποθήκας τῆς σταφίδος, εἶτα τὰ ὄντως ἐκπληκτικὰ καὶ πολυδαίδαλα λαμπρὰ μηχανήματα τοῦ ἐργοστασίου, τὸ συσκευαστήριον ἔνθα ὀκτὼ παῖδες ἑτοιμάζουν καθ' ἑκάστην κιβώτια πρὸς ἐξαγωγήν, τὰς εὐρείας ἀποθήκας του Κονιὰκ καὶ τοῦ Μοσχάτου οἴνου, ἐξ οὗ κατασκευάζεται τὸ εὐῶδες προϊόν, καὶ διὰ βλέμματος ὑπελόγισα ἄνω τῶν 30 βυτίων τῶν 2,000 ὀκάδων καὶ πλέον χωρητικότητος πλήρη κονιὰκ καὶ πολυάριθμα μικρότερα, εἶτα τὸ διαμέρισμα ἔνθα ἐκτελεῖται ἡ ζύμωσις ἐν εἴκοσιν εὐρυτάταις κτισταῖς δεξαμεναῖς καὶ ἑτέραις τοσαύταις ξυλίναις περιεχούσαις ἄνω τῶν 200,000 ὀκάδων χυμοῦ ἐκ σταφιδοκάρπου. Ἐνταῦθα ὑπάχουσι δύο διϋλιστήρια καὶ ἓν ἀνακαθαρτήριον διϋλίζοντα τὰ μὲν πρῶτα 250 λίτρας καθ' ὥραν, τὸ δὲ δεύτερον ἑτέρας 250 λίτρας, ἤτοι 2,000 ὀκ. οἰνοπνεύματος καθ' ἡμερονύκτιον. Κατὰ τοὺς μετρωτέτους ὑπολογισμοὺς τὸ ἐργοστάσιον τῶν ἀδελφῶν Χαντζηπαναγιώτου καταναλίσκει πλέον τῶν 5,000,000 ὀκάδων σταφιδοκάρκου κατ' ἔτος, ἤτοι ἥμισυ ἑκατομμύριον ἀποστάγματος σταφίδος κ α ρ δ ι ᾶ ς κοινῶς λεγομένης, ὅπερ ἐξοδεύετα εἰς διάφορα ποτοποιεῖα τοῦ κράτους. Μετὰ τοῦ-

το ἐπεσκέφθημεν τὸ διαμέρισμα τῶν βραστήρων καὶ τῶν σταφιδοθραυστήρων. Μεγάλη ἔκπληξις μὲ κατέλαβε ὅταν εὑρέθην ἀπέναντι τῶν φοβερῶν τούτων μηχανημάτων, τῆς *πολάσεως* ἀληθῶς δυναμένων νὰ μετονομασθῶσι, τῶν δίκην λεόντων βρυχομένων καὶ σεισμικῶν δονήσεων μετασειομένων, ὡσεὶ νὰ ἠνοίγετο τὸ κατάστημα ἵνα μᾶς καταβροχθίσῃ, τῶν ἐν αὐτοῖς βραζομένων ὑπὸ τεσσάρων ἀτμοσφαιρῶν πίεσιν 12,000 ὀκάδων χυμοῦ σταφιδοκάρπου καὶ μεταβαλλομένου οὕτω εἰς κονιάκ.

Κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην παρέστην εὐτυχῶς εἰς τὴν κατασκευὴν τοῦ πολυθρυλλήτου eau de vie de vin, ἤτοι *οἰνοπνεύματος ἐξ οἴνου* ἐκ μοσχάτου οἴνου. Σωλῆνες ἐκ καουτσούκ παραλαμβάνοντες ἐκ τῶν ἀποθηκῶν τὸν χρυσίζοντα μοσχάτον οἶνον. ὃν καὶ αὐτοὶ οἱ θεοὶ τῆς ἀρχαιότητος ἐπροτίμων τοῦ νέκταρος, διεοίβαζον εἰς ἰδιαίτερον μηχάνημα, ὁπόθεν ἐξήρχετο τὸ περίφημον eau de vie de vin τὸ ὁποῖον δικαίως δύνατκι νὰ θεωρηθῇ τὸ ὑπέρτατον πάντων ὡς καὶ ἰδίοις ὄμμασι ἀντελήφθην.

Κατόπιν ἐπεσκέφθημεν τοὺς ἀτμολέβητας 80 ἵππων δυνάμεως, οἵτινες θέτουσιν εἰς κίνησιν τὰ πολυδαίδαλα ταῦτα μηχανήματα, καὶ οἱ ὁποῖοι εἰσὶ κάλλιστα δηνθετημένοι καὶ διατηροῦνται πάντοτε ἐν καλλίστῃ καταστάσει καὶ εἶτα τὰς δεξαμενὰς τοῦ οἰνοπνεύματος, ἀπάσας κτιστὰς καὶ σιδηρᾶς, χωρητικότητος πλέον τῶν 500,000 ὀκ.

Μετὰ τοῦτο δὲ ἀφοῦ πλέον κουρασθέντες ἤδη ἐρρίψαμεν βλέμμα καὶ ἐπὶ τοῦ κιβωτοποιείου καὶ σιδηρουργείου διότι καὶ τοιαῦτα ἐνταῦθα ὑπάρχουσιν εἰς τὸ ὄχι τόσον ἀστεῖον τοῦτο ἐργοστάσιον, ἐπανήλθομεν εἰς τὸ δηνθυντήριον, ἵνα εὐχαριστήσωμεν καὶ συγχαρῶμεν τοὺς ἐργάτας τῆς τόσον ἐπιτυχοῦς διοργανώσεως καὶ λειτουργείας τοιούτου λαμπροῦ καὶ ἐξαισίου βιομηχανικοῦ καταστήματος. Ὡς δ' ἐξωδίκως ἐπληροφορήθημεν, οἱ ἀδελφοὶ Χατζηπαναγιώτου εἰσὶ καὶ ἀμπελοκτήμονες κατέχοντες ἀπεράντους ἀμπελοφόρους γαίας καὶ ηὐχαριστήθημεν πολὺ διὰ τοῦτο εὐχόμενοι ἀπὸ καρδίας ἵνα καὶ πάντες οἱ λοιποὶ ἐργοστασιάρχαι τῆς Ἑλλάδος ἀπομιμηθῶσι τοὺς ῥήκτας τούτους βιομηχάνους πρὸς ἐπέκτασιν τῆς χρυσοφόρου ταύτης βιομηχανίας, τῆς μόνης ἐν Ἑλλάδι δυναμένης νὰ εὐδοκιμήσῃ, ὅπως ἀναδείξωσι καὶ ἑαυτοὺς προσφιλεῖς καὶ τὴν ἀτυχῆ πατρίδα των τιμήσωσι.

Ἐξελθόντες τοῦ ἐργοστασίου τούτου μᾶς συνώδευσε μέχρι τινὸς ὁ γραμματεὺς τοῦ καταστήματος κ. Ἀ. Τσοπανέλης δραστήριος καὶ ἱκανώτατος ἀνήρ. Παρ' αὐτοῦ ἐπληροφορήθημεν ὅτι τὸ ἐργοστάσιον τοῦτο στοιχίζει ἄνω νῶν 300,000 δραχμῶν καί ὅτι ἐπλήρωσε 90,000 δραχ. διὰ φόρους μόνον διὰ μίαν τριμηνίαν ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τῆς ἐπὶ τῶν ἐργοστασίων φορολογίας, καὶ ὅτι εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο ἐὰν ἡ κυβέρνησις ἐλάμβανε πρόνοιαν ὑπὲρ τῶν ἐν γένει ἐν Ἑλλάδι βιομηχανικῶν τούτων καταστημάτων, ἐξασφαλίζουσα τὴν τιμίαν καὶ καλὴν κατασκευὴν τοῦ κονιάκ, φορολογοῦσα ἐν ταὐτῷ τὴν παραγωγήν.

(Ἕπεται συνέχεια)

ΧΑΡΑ – ΟΔΥΝΗ

(Ἐπίγραμμα ἐπὶ τῆς παιδικῆς μου εἰκόνος)

Ἦτο παιδίον ἀνθηρὸν βιοῦν ἐν εὐτυχίᾳ·
Ῥόδον ὡραῖον ἔθαλλε καὶ δάφνη καὶ μυρσίνη·
Ἦτο πτηνοῦ κελάδημα, τῆς αὔρας μελῳδία,
Ἄστρων λαμπρὰ μαρμαρυγὴ κ' ἐλπίδος εὐφροσύνη...

Πλὴν φέρει νῦν—οἱ προσφιλεῖς ἀφοῦ παρῆλθον χρόνοι—
Φέρει ὀδύνης στέφανον καὶ ὄχι Ἐλικῶνος·
—Εἶνε φρικτοὶ ἐνίοτε τοῦ στήθους μας οἱ πόνοι !—
Τὸ ῥόδον, οἴμοι, ἀπανθεῖ εἰς τὴν πνοὴν χειμῶνος . . .

II

Τὸ ᾆσμα, φεῦ, ἐσιγησε...δὲν ψάλλουσι τὰ χείλη·
Ἡ τρικυμία ἤρξατο· παρῆλθεν ἡ γαλήνη.
Ἡ μοῦσά μου ἀπώλετο ἡ φαεινὴ καὶ φίλη,
Βιβρώσκει ἤδη τακερὰ τὰ στήθη μου ὀδύνη !

Ἀ, τίς θὰ σβέσῃ τὴν πυρὰν τὴν ἄληκτον ἐκείνην
Ἥτις δεινὴ ἐπέρχεται καὶ λάβρος μὲ φλογίζει ;...
Ἀπώλεσα, φεῦ, τὴν χαρὰν, τοῦ βίου τὴν γαλήνην
Κ' εἰς πένθους σκότος ἀπηνὴς ὀδύνη μὲ βυθίζει.

Ἀδωνις

24 C. FAURE ET H. DE GRAFFIGNY 24

ΑΙ ΠΑΡΑΔΟΞΟΙ ΠΕΡΙΠΕΤΕΙΑΙ

ΕΝΟΣ ΡΩΣΣΟΥ ΣΟΦΟΥ

Μετὰ 300 καλλιτεχνικῶν εἰκόνων ἐν τῷ κειμένῳ.

Κατὰ μετάφρασιν Φ. ΠΡΙΝΤΕΖΗ.

(Συνέχεια ἴδε προηγούμ. φύλλον).

Τότε ὁ Σεληνίτης προέφερε λέξιν τινά, δεικνύων ἐν ταὐτῷ διαδοχικῶς τὸ ἀντικείμενον, ὅπερ ἐκράτει, τὸ κιβώτιον καὶ τὸν πίνακα.

Ἡ Σελήνη ἐκρότησεν ἀμέσως τὰς χεῖρας θριαμβευτικῶς.

— Ἐνόησα ! ἀνέκραξε μετὰ χαρᾶς, ἐνόησα !

— Καὶ τί ἐνόησες ; ἠρώτησεν ὁ Ὀσιπώφ.

— Ἰδού. Τὸ κιβώτιον προέφερε μίαν λέξιν, ὁ πίναξ τὴν ἀναπαρήγαγε καὶ ὁ σεληνίτης ἐπέδειξε τὸ ἀντικείμενον, ὅπερ ἡ λέξις σημαίνει.

Ταὐτοχρόνως δὲ μετὰ θαυμαστῆς γλωσσικῆς προφορᾶς, ἐπανέλαβε τὴν λέξιν, ἣν εἶχε προφέρει ὁ Σεληνίτης.

Οὗτος δὲ ἐμειδίασε μετὰ γλυκύτητος, ἐπανέλαβε πάλιν τὴν λέξιν καὶ ἔκλινεν ἐπανειλημμένως τὴν κεφαλήν, ὡς σημεῖον εὐχαριστήσεως καὶ ἐπιτυχοῦς συνενοήσεως.

Τοιουτοτρόπως ἡ διδασκαλία τῆς γλώσσης προεχώρησε ταχέως καὶ καθ' ὅλην τὴν νύκτα κατεγίνοντο εἰς τὴν ἐκμάθησιν αὐτῆς.

Ὁ Σεληνίτης ἐδίδαξε πρῶτον τοῖς αὐτοῦ μαθηταῖς τὸ ὄνομα τῶν μᾶλλον εὐχρήστων ἀντικειμένων, ἅτινα ὁ Ὀσιπὼφ ἐπιμελῶς ἐσημείου ἐπὶ χάρτου, καὶ μετὰ παρέλευσιν τεσσάρων ἡμερῶν ἐδυνήθησαν νὰ συνεννοῶνται ἀρκετὰ εὐχερῶς μετὰ τῶν κατοίκων τῆς σελήνης.

Ἡμέραν τινὰ ὁ Ὀσιπὼφ ἀνεκάλυψεν εἰς τὴν βιβλιοθήκην τῶν Σεληνιτῶν, ἥτις εὐγενῶς τῷ παρεχωρήθη χάρτην τινὰ τῆς σελήνης.

Τὸ ἀόρατον μέρος τῆς σελήνης ἦτο ὅπως καὶ τὸ ὁρατὸν, μεστὸν ἐκ μεγάλων φαιῶν κηλίδων, ἤτοι *θαλασσῶν* καὶ *ὠκεανῶν*.

Πλὴν αὗται ἦσαν πραγματικῶς ἀληθεῖς ὑγραὶ ἐκτάσεις ἢ ἁπλῶς πεδιάδες ἀπεξηραμμέναι ;

Τὸ ζήτημα τοῦτο κατέφλεγε τὴν περιέργειαν τοῦ Ὀσιπώφ. Ὑπῆρχον ὡσαύτως ἐκεῖ πολυάριθμοι κρατῆρες, ὑψηλαὶ σειραὶ ὀρέων, σχισμάδες κτλ. ὅπως καὶ ἐν τῇ ὁρατῇ ἡμῖν ὄψει τῆς σελήνης. Εἴς τινα δὲ μέρη τοῦ χάρτου ὑπῆρχον ὡσαύτως σημεῖα κεχαραγμένα δι' ἰδιαιτέρας μεθόδου.

Ἐρωτηθεὶς περὶ τούτων ὁ Τελιγγᾶ ἀπήντησεν, ὅτι ἦσαν πόλεις.

— Πόλεις ! ἀνέκραξε τότε ὁ Γοντράν...ὑπάρχουσι λοιπὸν πόλεις εἰς τὴν σελήνην ; Τότε θὰ ὑπάρχωσι καὶ καταστήματα, ὅπου βεβαίως θὰ πωλῶνται καὶ χειρόκτια, τῶν ὁποίων τόσην ἔχω ἀνάγκην ν' ἀγοράσω.

— Ναί ! καὶ νεάνιδες αἱ ὁποῖαι τὰ πωλοῦν, προσέθηκεν ὁ Φρικουλὲ εἰρωνικῶς.

Ὁ Ὀσιπὼφ μετὰ μικρὰν σκέψιν ἐζήτησε παρὰ τοῦ Τελιγγᾶ τὴν ἄδειαν νὰ ὁμιλήσῃ πρὸς τὸν ἀρχηγόν των.

— Ὁπόταν θελήσητε, θὰ γείνῃ τοῦτο, ἀπήντησεν ὁ Σεληνίτης.

— Ἀμέσως, ἐπεῖπεν ὁ Ὀσιπώφ, διότι δὲν ἔχομεν καιρὸν νὰ χάνωμεν.

Μετά τινας στιγμὰς ὁ Ὀσιπὼφ καὶ οἱ σύντροφοί του ὡδηγήθησαν ἐν τινι αἰθούσῃ, εἰς τὸ βάθος τῆς ὁποίας ἐκάθητο ἐπὶ ἀλλοκότων ἑδρῶν ἡμίσεια δωδεκὰς σεληνιτῶν.

— Φίλοι, εἶπε τότε εἷς ἐξ αὐτῶν, καὶ ἀπεσταλμένοι τῆς Γῆς πρὸς τὸν δορυφόρον της, ὁμιλήσατε καὶ αἱ ἐπιθυμίαι σας θὰ ἐκτελεσθῶσιν ἀμέσως.

— Θέλομεν ν' ἀναχωρήσωμεν, ἀπεκρίθη ὁ γέρων.

— Ν' ἀναχωρήσετε ; ἀνέκραξεν ὁ ἀρχηγός, καὶ διατί ;

— Διότι δὲν διηνύσαμεν τόσον διάστημα, 90,000 λευγῶν καὶ ἐν μέσῳ τόσων κινδύνων διὰ νὰ ἔλθωμεν νὰ διαμείνωμεν ἐνταῦθα ἐντὸς κρατῆρος μάλιστα ἐπ' ἄπειρον ! Ἡ σελήνη μόλις ἀποτελεῖ τὸν πρῶτον σταθμὸν τῆς ἀνὰ τοὺς περὶ τὸν ἥλιον κόσμους οὐρανίας ἐκδρομῆς, ἣν τόσον ἐπικινδύνως ἀνελάβομεν...ἀλλὰ πρὶν ἢ ἀναχωρήσωμεν πρὸς τοὺς ἀνὰ τὸν διαλάμποντα οὐρανόν σας πλανήτας, ἐπιθυμοῦμεν νὰ ἐπισκεφθῶμεν πρῶτον τὴν ὑμετέραν σφαῖραν, καὶ διὰ τοῦτο βιαζόμεθα νὰ σᾶς ἐγκαταλείψωμεν.

— Καὶ ποῦ θὰ μεταβῆτε ;

— Πρὸς βορρᾶν τοῦ ἡμισφαιρίου, ὅπερ βλέπει τὴν Γῆν, ἵνα παρατηρήσωμεν τὸ θέαμα τῆς πλησιφαοῦς γῆς ἀπὸ τοῦ πλανήτου σας.

—Καὶ ἐκτὸς τούτου, ἀνεφώνησεν, ὁ Ἰωνάθαν, ἐπιθυμοῦμεν ν' ἀναζητήσωμεν τὰ ἴχνη ἑνὸς κατοίκου τῆς γῆς, ὅστις ὑποθέτομεν, ἔπεσεν ἐπὶ τοῦ ἑτέρου ἡμισφαιρίου σας.

Ὁ σεληνίτης ἠσθάνθη αἴσθημά τι φρίκης.

— Ἐὰν ἔπεσεν ἐπὶ τοῦ ἑτέρου ἡμισφαιρίου ἀπήντησεν, θὰ ἦνε ἤδη νεκρός.

—Νεκρός ! ὑπετονθόρισεν ὁ Ἀμερικανὸς, κινῶν μετὰ θυμοῦ τὰς χεῖρας, νεκρὸς ὁ ἀπατεών ! . . .

Ἀλλ' ἀδιάφορον, πρέπει ὀφθαλμοφανῶς νὰ τὸ βεβαιωθῶ.

— Ἡ ἐκδρομὴ τὴν ὁποίαν μελετᾶτε, προσέθηκε τότε ὁ Σεληνίτης, εἶνε ἀδύνατος, διότι τὸ ἡμισφαίριον αὐτὸ τὸ ὁποῖον βλέπει πρὸς τὴν γῆν σας, ἤτις φαίνεται εἰς ἡμᾶς ὡς εὐρύ τι καὶ τρέμον οὐράνιον ὡρολόγιον περιβάλλεται ὑπὸ φοβερῶν βράχων ἀποτόμων καὶ ἀπορρώγων, τοὺς ὁποίους εἶνε ἀδύνατον φυσικῶς νὰ προσπελάσητε διὰ νὰ φθάσητε τὸ μέρος αὐτὸ τοῦ πλανήτου μας, ὅπερ ἄλλως τε εἶνε ἐντελῶς γυμνόν, στεῖρον καὶ ἐγκαταλελειμένον, ἔνθα θὰ εὕρετε μόνον ἐρείπεια τῶν πάλαι ποτε ἀκμασασῶν πόλεων καὶ ὅπου τίποτε δὲν φύεται, οὔτε δυνατὸν νὰ ζήσῃ τις, ὡς καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ οἵτινες ἔχομεν διασκευὴν εἰδικωμένην εἰς τὸν ἠρεμωμένον ἀέρα.

— Δὲν ὑπάρχει ἀήρ ! ἀνέκραξεν ὁ Γοντράν.

— Βεβαίως μεγαλοποιεῖ τὸ πρᾶγμα ὁ Σεληνίτης, ἀπήντησεν ὁ Ὀσιπώφ.... ἴσως νὰ μὴ ὑπάρχῃ εἰς μεγάλην ποσότητα ἰδίως δι' ἡμᾶς τοὺς γηίνους, ἀλλὰ θὰ οἰκονομηθῶμεν καὶ ἡσυχάσατε. Ἄλλως τε ἔχομεν προβλέψει ἀφοῦ ἔχομεν μεταφέρει μεθ' ἡμῶν προμηθείας ρευστοῦ ἀέρος καὶ ἐργαλεῖα.

— Αἴ, ναί, ἔχετε δίκαιον, ἐπεῖπεν ὁ Γοντράν, ῥίπτων ἐν ταὐτῷ βλέμμα ἀνήσυχον πρὸς τὴν Σελήνην, ἐὰν διετρέχομεν τοιοῦτον κίνδυνον, δὲν θὰ ἐπεχειροῦμεν τοιαύτην ἐκδρομήν.

— Βεβαίως, ἀπήντησεν ὁ Ὀσιπώφ, ἐὰν τὸ φασματοσκόπιον δὲν μοὶ ἀπεκάλυπτε τὴν ὕπαρξιν ἀτμοσφαίρας ἐπὶ τοῦ μέρους αὐτοῦ τῆς ἐπιφανείας τῆς σελήνης, ἐκεῖ πλησίον τοῦ πόλου, διὰ τῆς ἀνακαλύψεως πολυτίμου ὀρυκτοῦ, δὲν θὰ ἐτόλμων νὰ σᾶς προτείνω τὴν μετάβασίν μας ἐκεῖσε.

— Παντοῦ θὰ σᾶς ἀκολουθήσω, προσέθηκεν ὁ Γοντράν.

Ἡ Σελήνη ηὐχαρίστησε διὰ μειδιάματος τὸν κύριον.

— Καὶ ἐγώ, ὅπου εἶνε δυνατὸν νὰ ἀνεύρωμεν τὸν ἄτιμον ἐκεῖνον Σάρπ, ἐπεῖπεν ὁ Φαρενχάϊτ μετὰ προθυμίας.

Τότε ὁ ἀρχηγὸς τῶν Σεληνιτῶν ἠρώτησεν.

— Γνωρίζετε καλῶς τὴν σεληνογραφικὴν κατάστασιν τοῦ ἐδάφους, ὅπερ ἤδη πατεῖτε ;

— Δηλαδὴ ὀλιγώτερον τοῦ ἑτέρου ἡμισφαιρίου.

— Δὲν τὸ πιστεύω, ἀπήντησεν ὁ Σεληνίτης.

Ὁ Ὀσιπὼφ τότε ἐξήγαγε μίαν φωτογραφικὴν εἰκόνα τῆς σελήνης τοῦ περιφήμου ἀμερικανοῦ ἀστρονόμου Ruthefurt.

— Καὶ πῶς κατεσκευάσατε αὐτήν, ἀφοῦ οὐδέποτε ἄλλοτε ἐθέσατε τὸν πόδα ἐνταῦθα; ἠρώτησεν ἐπὶ τῇ θέᾳ ταύτης μετὰ θαυμασμοῦ ὁ ἀρχηγός.

Ἐν ὀλίγοις τότε ὁ Ὀσιπὼφ ἐξήγησεν αὐτῷ τί ἐστι φωτογραφία ἐν τῇ γῇ καὶ προσέθηκεν·

— Ἐν τούτοις καλὸν θὰ ἦτο, ἐὰν μᾶς παρεχωρεῖτε ὁδηγόν τινα.

— Ὁ Τελιγγᾶ δύναται νὰ σᾶς συνοδεύσῃ.

— Καὶ πότε δυνάμεθα νὰ ἀναχωρήσωμεν ;

— Αὔριον, μὲ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου.

— Καὶ διὰ τίνος μέσου, θὰ ταξειδεύσωμεν ; ἠρώτησε τότε ὁ Φρικουλέ.

— Περὶ αὐτοῦ θὰ φροντίσωσιν οἱ Σεληνῖται, ἀπεκρίθη μετὰ σταθερότητος ὁ γέρων καὶ ἡσυχάσατε.

Τὴν ἐπαύριον, ἀφοῦ ἐπεσκέφθησαν τὸ βλῆμά των καὶ ἔλαβον μεθ' ἑαυτῶν τὰς ἀναγκαιούσας αὐτοῖς τροφὰς καὶ ἐργαλεῖα ἠκολούθησαν τὸν Τελιγγᾶ πεζῇ, ὅστις ὡδήγησεν αὐτοὺς διὰ τῆς αὐτῆς ὑπογείου ὁδοῦ, ἔνθεν τοὺς εἶχε φέρει.

Ὁ Φρικουλὲ προνοήσας ἤναψε τὴν ἠλεκτρικὴν λυχνίαν Trouvé, ἣν εἶχε φέρει μεθ' ἑαυτοῦ.

Ὁ Ὀσιπὼφ κρατῶν εἰς τὰς χεῖρας τὸν χάρτην τοῦ ἡμισφαιρίου τούτου τῆς σελήνης, ὃν εἶχεν ἀντιγράψει ἐκ τῆς βιβλιοθήκης τῶν πλανητῶν, ὡς προείπομεν·

— Ποῦ θὰ μεταβῶμεν; ἠρώτησεν.

— Κατ' εὐθεῖαν εἰς τὸ Τσουίρ, μεγάλην πόλιν παρὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ ποταμοῦ Τῶ, ἀπήντησε ὁ Σεληνίτης.

— Καὶ διὰ τίνος μέσου ;

— Θὰ τὸ μάθετε ἐντὸς ὀλίγου, ἀπήντησε λακωνικῶς ὁ Τελιγγᾶ.

Μετ' ὀλίγον ἀφίχθησαν πρὸ παμμεγέθους κωνοειδοῦς κρατῆρος, ὅτε ὁ Σεληνίτης ἔκαμε κρότον διὰ τῶν χειλέων, καὶ ἐν τῷ ἅμα ἕτερος Σεληνίτης ἐπεφάνη μεθ' οὗ συνδιελέχθη ἐπ' ὀλίγον.

Εἶτα βλέπων τὴν ἀπορίαν τῶν γηίνων·

— Θὰ μεταβῶμεν εἰς Τσουὶρ διὰ τῆς ὑπογείου ὁδοῦ, τοῖς εἶπεν, ἡ ἀπόστασις εἶνε μικρά. Δὲν θὰ μεταχειρισθῶμεν δὲ οὐδεμίαν δύναμιν ἢ τὴν φυσικήν.

Οἱ ἡμέτεροι ἥρωες διετέλουν ἐν ἀπορίᾳ καὶ ἀνέμενον.

Μετ' οὐ πολὺ ἐπεφάνη ἐκ τῶν ἐσωτερικῶν τῆς Σελήνης ὡς ἐν φανταστικῇ ὀπτασίᾳ, εἶδος μικρᾶς λέμβου ἀθορύβως συρομένης ἐπὶ τροχῶν ἐπὶ ἐδάφους λείου καὶ ἐντὸς σχισμάδων ἐκ λάβας συνισταμένων.

Πάντες ἐτοποθετήθησαν ἐν αὐτῇ· ὁ δὲ Σεληνίτης ἔλαβε θέσιν ἐμπρὸς καὶ ὄρθιος, κρατῶν μεταλλίνην τινὰ λαβὴν τεθοθετιμένην ἐπὶ τοῦ προσθίου μέρους τοῦ σκάφους. Ἀμέσως δὲ μετὰ τοῦτο ἡ λέμβος ἐκινήθη πρὸς τὰ πρόσω ὑπὸ ἀκράτου τινὸς δυνάμεως καὶ αὐθωρεὶ εὑρέθησαν ἐν καταπληκτικῇ ταχύτητι ἐντὸς πυκνοτάτου σκότους.

— Νομίζω, ὅτι ἤδη προβαίνομεν πλαγίως, εἶπε μετ' ὀλίγον ὁ Φρικουλέ.

— Ἐὰν οὕτω πηγαίνομεν, προσέθηκεν ὁ Γοντράν, ἐγὼ νομίζω, ὅτι μετά τινας στιγμὰς θὰ εἴμεθα εἰς τὸ κέντρον τῆς σελήνης.

— Μοῦ φαίνεται πῶς ἡ ὑποσέληνος αὕτη κάθοδός μας ὁμοιάζει πρὸς τοὺς ῥωσσικοὺς σιδηροδρόμους, ὑπέλαβεν ὁ Φρικουλέ, οἵτινες ἀποκτῶσιν δυνάμεις ἀνόδου ἀπὸ τῆς κατωφερικῆς φορᾶς των.

Καὶ νομίζετε κ. Φρικουλέ, ἠρώτησε τότε ἡ Σελήνη, ὅτι τὸ εἶδος τοῦτο τῆς πορείας δύναται νὰ βαδίζῃ ἐπὶ πολύ ;

— Δὲν ἐννοῶ, διατί νὰ μὴ δύναται, ὅταν ἡ ἀφετηρία τῆς ἀναχωρήσεως ἔχει ἀρκετὸν ὕψος.

— Ὦ ! τότε, ἀλοίμονον εἰς τὸν ἀτμὸν καὶ τὸν ἠλεκτρισμὸν ἐπεῖπεν ὁ Φλαμμερμών. Ὁ δὲ Φρικουλὲ προσέθηκεν.

— Ἐὰν τὸ τούνελ τοῦτο ἔχει μῆκος, ὡς πιστεύω, ἑκατὸν λευγῶν ἡ κατασκευή του βεβαίως εἶνε ἔργον θαυμάσιον.

— Ἡ ὑπόγειος αὕτη δίοδος, ἀπήντησεν ὁ Τελιγγᾶ, δὲν εἶνε ἔργον τῶν χειρῶν μας. Εἶνε ἁπλῶς φυσικὴ σήραγξ διατετρηπημένη ἐντὸς τοῦ ἐδάφους κατὰ τὴν ἐποχὴν καθ' ἣν ἡ σφαῖρα τῆς σελήνης ἐταράσσετο ὑπὸ τῶν ἠφαιστείων της. Εἶνε δὲ πολλαὶ τοιαῦται ἐδῶ καὶ ἠναγκάσθημεν νὰ τὰς χρησιμοποιήσωμεν, ὡς μέσα συγκοινωνίας ἀνὰ τα διάφορα κέντρα τῆς σελήνης.

— Θαυμάσια ! θαυμάσια ! ἀνέκραξεν ὁ Ὀσιπώφ.

— Τὸ λυπηρὸν μόνον εἶνε, προσέθηκεν ὁ Γοντρὰν ὅτι αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι δὲν μεταχειρίζονται φωτισμὸν ἐνταῦθα.

— Δὲν ἔχουσιν ἀνάγκην τούτου, διότι ὡς Σεληνῖται κέκτηνται τὴν ἀκολιὰν τῆς ὁράσεως ἐν τῷ σκότει ἐπεῖπεν ὁ σοφὸς γέρων.

(Ἕπεται συνέχεια)

ΕΣΠΕΡΙΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Αἱ εὐτυχίαι πειράζουσι τὰς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων μὲ κέντρα ὀξύτερα· διότι τὰ μὲν δυστυχήματα ὑπομένομεν, ὑπὸ δὲ τῶν εὐτυχημάτων διαφθειρόμεθα.

Τάκιτος.

Ἀπατᾶται ὁ νομίζων, ὅτι δύναται ν' ἀπολαμβάνῃ πάντοτε τὴν ὑπόληψιν τῶν ἀνθρώπων, ἀπατηλὸν ἀρετῆς προσωπεῖον φέρων.

Κικέρων.

Ἡ αἰσχύνη μᾶλλον παρὰ ἡ ἀπαγόρευσις κάμνει ἡμᾶς νὰ φεύγωμεν πᾶν ὅ,τι εἶναι ἄτιμον.

Πλίνιος ὁ νεώτερος.

Ἵνα κρίνῃ τις ἄλλον, ἂν ἦναι σοφός, ἀνάγκη αὐτὸς νὰ εἶναι σοφώτερος.

Ῥωμαῖός τις.

Ἀμετατρέπτως ἡ βουλὴ προώρισεν ἡ θεία
Νὰ εἶναι σύμμικτος δεινῶν ἑκάστη εὐτυχία.

Κορνήλιος.

Τίποτε δὲν δροσίζει τόσον τὸ αἷμα, ὅσον καλή τις πρᾶξις.

Γιραρδῖνος.

Ἡ ἐλευθερία εἶναι ἄρτος, ὃν οἱ λαοὶ ὀφείλουν νὰ κερδίσουν ἐν ἱδρῶτι τοῦ προσώπου των.

Λαμενναί.

Ματαίως οἱ ἄνθρωποι λαξεύομεν ὅσον κάλλιον δυνάμεθα τὸν μυστηριώδη λίθον, ἐξ οὗ εἶναι κατεσκευασμένος ὁ βίος ἡμῶν· ἡ μέλαινα τῆς εἱμαρμένης φλὲψ ἀναφαίνεται ἀείποτε.

Β. Οὔγος.

Ἐὰν ὁ ἄνθρωπος ἀμεταβλητος εἰς τὰς διαθέσεις του, ἠδύνατο ἀεννάως νὰ συνεισφέρῃ τι εἰς ἓν αἴσθημα ἀδιακόπως ἀνανεούμενον, ἄναμφιβόλως ἡ ἐρημία καὶ ὁ ἔρως ἤθελον τὸν ἐξισώσει πρὸς αὐτὸν τὸν Θεόν.

Σατωβριάνδος.

Πόσον εἶναι ὡραῖον τὸ μὴ ἐπιδεικνύμενον πνεῦμα !

Πὼλ-δὲ-Κώκ.

Αἱ πληγαί, ὅσας ἀνοίγουσιν ἐν ἡμῖν αἱ μηχαναὶ τῆς τύχης, κλείονται ταχέως· ἀλλὰ τραῦμα, ὅπερ προξενεῖ τὸ ἐσκωριασμένον καὶ ἀμβλὺ βασανιστήριον ἀδίκου ἀνθρώπου, ἀρχίζει νὰ ἐμπυῶται, καὶ ἐπουλοῦται βραδέως.

Ζὰν-πώλ.

ΑΙΝΙΓΜΑΤΑ

60. Αἴνιγμα

Τὸ μέσον ὑπῆρξα αἰσχρᾶς προδοσίας,
Πολέμων, δραμάτων κι' αἱματοχυσίας·
Ὡς κούκλαις θεοὺς καὶ ἀνθρώπους τοὺς παίζω,
καὶ ἄλλους φονεύω καὶ ἄλλους ἐμπαίζω,
Παρὼν εἶμαι ὅπου ἐμένα ζητήσῃς
Δὲν ἐρίσκεται ὅμως εὐκόλως ἡ λύσις.
Εἶμαι, ὦ φίλε, εἰς εἱρκτὴν δεσμευμένος
Καὶ ὅμως πετῶ ἐλευθέρως, λυμένος.

Κυρ. Παταχᾶς

61. Ἐρώτησις

Ποῖος στρατηγὸς τῶν Ῥωμαίων ἔφερεν ὄνομα ζῴου ;

62. Ἀγόγρεφος

Ο ἢ + ὥραν ὄνοι ὄνοι εἰς

Δευκαλίων

Λύσεις τῶν ἐν τῷ 13ῳ φύλλῳ Αἰνιγμάτων.

48 Αἴνιγμα. Ῥοφὸς—φόρος

Ἔλυσαν αὐτὸ οἱ κ. κ. Α. Τσοπανέλης ἐκ Χαλκίδος, ὁ κ. Δ. Ρεδιάδης ἐκ Πειραιῶς, οἱ μαθηταὶ Α. Τριανταφύλλου καὶ Π. Λυκιαρδόπουλος ἐξ Ἀθηνῶν καὶ ὁ κ. Π. Οἰκονομίδης ἐξ Ἀθηνῶν.

49 Ἐρώτησις. Κῶδων.

Ἔλυσαν αὐτὸ οἱ Α. Τσοπανέλης ἐκ Χαλκίδος, ὁ κ. Δ. Ῥεδιάδης ἐκ Πειραιῶς καὶ ὁ κ. Π. Οἰκονομίδης ἐξ Ἀθηνῶν.

50 Ἐρώτησις. Ἡ σκιά

Ἔλυσαν αὐτὴν οἱ κκ. Τσοπανέλης ἐκ Χαλκίδος, ὁ κ. Δ. Ῥεδιάδης ἐκ Πειραιῶς, ἡ Δὶς Ἑλένη Φωτίου ἐξ Ἀθηνῶν, οἱ μαθηταὶ Α. Τριανταφύλλου καὶ Π. Λυκιαρδόπουλος ἐξ Ἀθηνῶν.

51. Ἐρώτησις —Ὄνομα

Ἔλυσαν αὐτὴν οἱ κ. κ. Α Τσοπανέλης ἐκ Χαλκίδος, ὁ Δ. Ῥεδιάδης ἐκ Πειραιῶς καὶ Π· Οἰκονομίδης ἐξ Ἀθηνῶν.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ „ΦΥΣΕΩΣ"

Ν. Δ. Σύρον. Συνδρομή σας τρέχοντος ἔτους ἐλήφθη. Ἀπόδειξις μετ' ἀριθμοῦ λαχείου σας ἐν παρόντι φύλλῳ.—Ἀ. Α. Ἀργοστόλιον. Δελτάριον ἐλήφθη, φύλλα ἀπεστάλησαν. Ἀναμένομεν ἔμβασμά σας.—Γ. Χ. Χαλκίδα. Ἐπιστολαί σας ἐλήφθησαν. Σημειώσεις ἐλήφθησαν καὶ ἔχει καλῶς.—Ε. Β. Κέρκυραν. Ἐπιστολὴ καὶ ἡμερολόγια ἐλήφθησαν. Εὐχαριστοῦμεν πολύ.—Ν. Σ. Πάτρας. Συνδρομὴ τρ. ἔτους ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν πολύ. Ἀπόδειξις ἐν παρόντι φύλλῳ.—Π. Ῥ. Τεργέστην. Ἀντίτιμον ἡμερολογίων ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν πολύ.—Κ. Α. Θεσσαλονίκην. Ὑμέτερον δελτάριον ἐλήφθη. Ἀποροῦμεν πολὺ διὰ βραδύτητα καὶ ἀναμένομεν συντόμως ἔμβασμά σας. — Χ. Γ. Σεβαστούπολιν. Ἐπιστολὴ ἐλήφθη. Συνεμορφώθησαν πρὸς ἐπιθυμίαν σας καὶ ἡσυχεῖτε.—Χ. Κ. Σμύρνην. Ἐπιστολὴ μετὰ δεκαφράγκου ἐλήφθη. Εὐχαριστοῦμεν καὶ ταχυδρομικῶς γράφομεν.—Ν. Π. Μυτιλίνην. Ἐπιστολὴ ἐλήφθη καὶ περιμένομεν νεωτέραν διεύθυνσίν σας ὅπως σᾶς γράψωμεν σχετικῶς πρὸς αὐτήν.—Σ. Σ. Μελίτην. Ἐπιστολὴ καὶ χρήματα ἐλήφθησαν. Παραγγελία σας ἀποστέλλεται μὲ πρώτην εὐκαιρίαν.—Δ. Μ. Σουέζ. Ἐνεγράφητε ἀπ' ἀρχῆς ἐκδόσεως 5 τόμους χρυσοδέτους καὶ σειρὰν φύλλων δυο ἔτους παρεδώκαμεν εἰς σημειούμενον πρόσωπον συμφώνως ἐπιστολῆς σας.—Κ. Δ. Πειραιᾶ. Συνδρομὴ ἐλήφθη. Ἀπόδειξις παρεδόθη κομιστῇ μετ' ἀριθμοῦ λαχείου σας.

ΖΑΧΑΡΟΠΛΑΣΤΕΙΟΝ

Η ΠΗΓΗ ΤΩΝ ΓΛΥΚΙΣΜΑΤΩΝ

ΖΙΚΟΛΑΟΥ & ΧΡΙΣΤΟΝΟΥΛΟΥ

ΟΔΟΣ ΑΓΙΟΥ ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ

Ἐν τῷ ἀρτιουστάτῳ τούτῳ Ζαχαροπλαστείῳ εὑρίσκει τις μετὰ τῆς προθυμίας, ἑτοιμότητος, καθαριότητος καὶ ταχύτητος περὶ τὴν ἐκτέλεσιν πάσης παραγγελίας, πάντα τὰ εἴδη τῶν γλυκισμάτων καὶ ποτῶν καὶ ὅτι ἄλλο δύναται ν' ἀπαιτηθῇ ἀπὸ ἓν καλὸν ζαχαροπλαστεῖον καὶ καφενεῖον.

Σύστασις διὰ πᾶσαν παραγγελίαν περιττή.

Ἐκ τῶν Καταστημάτων ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ